

PROIECT ALBA S.A.

Adresa: ROMANIA, 510207 Alba Iulia, Bd. 1 Decembrie 1918, Nr. 68 Tel: +4 / 0258 - 835636; 835651; nr. RDSTel: 0358-401219 Fax: +4 / 0258 - 833793
Cod fiscal: R 1761808 Email: office@proiectalba.ro / proiectalba@yahoo.com

CONTRACT NR. 6881/2008

PROIECT NR. 4848

P.A.T.J. ALBA

**ACTUALIZARE
PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN
ALBA**

FAZA A II-A FINALĂ
VOLUMUL VII
STRATEGIA DE AMENAJARE A TERITORIULUI

BENEFICIAR: CONSILIUL JUDEȚEAN ALBA

PROIECTANT GENERAL: PROIECT ALBA S.A.

Director general: Drd. arh. Doina – Emilia Harda

Șef proiect: Drd. arh. Doina – Emilia Harda

SUBPROIECTANT DE SPECIALITATE: I.H.S. ROMÂNIA S.R.L.

Director general: Dr. arh. Nicolae Țărălungă

Director științific: Dr. arh. Sorina Racoviceanu

Data: 31 martie 2009

A. PIESE SCRISE

FOAIE DE SEMNĂTURI, COLECTIV DE ELABORARE

Cuprins

INTRODUCERE	3
Contextul elaborării lucrării.....	3
Obiectivele lucrării.....	3
Metodologia	4
Structura lucrării.....	5
CAPITOL 1. CONTEXT TERITORIAL REGIONAL ȘI NAȚIONAL	6
1. 1. Structura unităților administrativ teritoriale.....	15
1. 2. Accesibilitate și mobilitate.....	20
1. 3. Infrastructura	24
1. 4. Fondul de locuințe.....	26
1. 5. Piața de terenuri.....	26
1. 6. Riscuri naturale	28
1. 7. Disparități teritoriale.....	31
1. 8. Dezvoltarea demografică și socială	33
1. 9. Economia	39
1.10. Buget județean/local – Venituri.....	45
1.11. Buget județean/local – Cheltuielile	46
1.12. Analiza SWOT	47
CAPITOLUL 2: VIZIUNE ȘI OBIECTIVE GENERALE	51
2.1. Viziunea de dezvoltare.....	51
„Natura și Tehnologie”.....	51
Viziunea de dezvoltare spațială a zonelor urbane.....	51
Viziunea de dezvoltare spațială a zonelor rurale.....	52
2.2. Obiective generale	53
„Crearea de beneficii economice și sociale pentru comunitățile locale”.....	53
A. Obiectivul strategic de dezvoltare spațială	53
A1. Coridor economic interjudețean.....	53
A2. Pol de dezvoltare urbană	54
A3. Pol de dezvoltare rurală	55
A4. Zonă de dezvoltare turism de nișă	55
B. Obiective sectoriale.....	55
B1. Domeniul Rețeaua de transport.....	55
B2. Domeniul Echiparea teritoriului	55
B3. Domeniul Competitivitate economică	55
B4. Domeniul Patrimoniu natural.....	55
B5. Domeniul Patrimoniul cultural.....	55
C. Obiective specifice.....	56
C1. Obiective de dezvoltare a unităților administrative urbane (municipii, orașe).....	56
C2. Obiective de dezvoltare a unităților administrative rurale (comune):.....	56
CAPITOLUL 3: POLITICI – PROGRAME – PROIECTE	57
3.1. Infrastructura tehnică	57
3.2. Zonificarea teritoriului și structura activităților.....	60
3.3. Mediul și patrimoniul natural.....	61
3.4. Patrimoniul cultural	63
ANEXA 1: PROGRAMUL DE MĂSURI	63

B. PIESE DESENATE

Planșa nr. 5.1. Contextul teritorial - probleme și disfuncționalități

Planșa nr. 5.2. Contextul teritorial – propuneri

INTRODUCERE

Contextul elaborării lucrării

Prezentul document se constituie ca VOLUM VII, strategia de amenajare a teritoriului, parte componentă din documentația privind Planul de Amenajare a Teritoriului Județean Alba. Formularea strategiei se realizează în contextul Cadrului Național Strategic de Referință, al Programului Operațional Regional și Programelor Operaționale Sectoriale, și al Planului Național Strategic pentru Dezvoltare Rurală. Lucrarea se constituie, astfel, ca platformă operațională de coordonare a investițiilor multisectoriale la nivelul unităților administrativ teritoriale aflate în componența județului și de cooperare a acestora în vederea implementării proiectelor.

Obiectivele lucrării

Pachetul de politici, programe și proiecte urmează a fi dezbătut de către membrii Consiliului Județean Alba, în vederea formulării și prioritizării proiectelor și realizării unei prognoze bugetare în vederea cofinanțării acestora. Obiectivul strategiei spațiale este acela de a

- (1). Coordona Strategiile sectoriale elaborate, Strategia de Dezvoltare Socio-economică și Strategia de Dezvoltare Culturală și de a

- (2). Oferi Consiliului Județean Alba un instrument metodologic și tehnic, pe baza căruia să poată realiza, în parteneriat cu consiliile locale, stabilirea priorităților de dezvoltare durabilă, planificarea spațială a județului în context regional și național, în scopul:

- (1). obținerii unui teritoriu competitiv din punct de vedere economic și
- (2). reducerii disparităților socio-economice existente.

Metodologia

Redactarea lucrării s-a realizat în conformitate cu practica internațională, referitoare la managementul și planificarea urbană și regională, conținând elemente de lucru pe teren, analize de date, discuții cu factori de decizie, chestionare, etc.

Structural, strategia de dezvoltare este construită pe metodologia planificării strategice adaptată după Kotler (1999) și se compune din cinci pași: (1). Audit, (2) Viziune și obiective strategice, (3). Politici de dezvoltare, (4). Implementare, (5). Monitorizare și evaluare, conform tabelului următor:

I. Audit: Care este starea județului astăzi, și cum poate fi definită printr-o perspectivă de dezvoltare pe termen mediu și lung?		
Identificarea factorilor dezvoltării	Identificarea tendințelor de dezvoltare	Analiza SWOT

II. Viziune și obiective strategice: Cum ar trebui să fie, sau să devină județul, în viziunea comunității?	
Conceptul strategic de dezvoltare bazat pe valorile/identitatea locală	Formularea obiectivelor strategice prin combinația optimă a factorilor de dezvoltare

III. Formularea politicilor de dezvoltare: Care sunt politicile de dezvoltare, ce pot fi formulate pe clase de probleme?	
Lista claselor de probleme Politici generale-sectoriale de dezvoltare	Programe și proiecte organizate pe politici sectoriale

IV. Implementare: Care sunt pașii ce trebuie urmați pentru implementarea programelor și proiectelor?	
Identificarea organizațiilor	Condiții de implementare

V. Monitorizare și evaluare: Cum se poate asigura implementarea cu succes a proiectelor?		
Monitorizare	Evaluare indicatori	Condiții de implementare

În redactarea sa, lucrarea s-a bazat, pe date, informații și pe rezultatele întâlnirilor cu reprezentanți ai instituțiilor care au un rol important în derularea programelor de gestionare a sectoarelor abordate de strategie, respectiv ai Consiliului Județean Alba și consiliilor locale, precum și pe informațiile furnizate de ancheta pe teren realizată pe un eșantion reprezentativ de localități din județ.

Un rol important l-a ocupat analiza datelor și documentelor (date, strategii, planuri de acțiune, programe, rapoarte și studii de specialitate) furnizate de instituții de profil, pe site-uri proprii. Interviuurile s-au realizat la sediile instituțiilor sus-menționate, pe baza unui chestionar standard ce cuprinde întrebări referitoare la percepția asupra problemelor la nivel județean și local și identificarea unor cauze și direcții de acțiune pentru reducerea și rezolvarea problemelor.

Documentul a fost supus discuțiilor, în vederea introducerii de puncte de vedere care să reflecte, cât mai mult posibil, condițiile locale și să aibă un grad de acceptabilitate cât mai ridicat.

Structura lucrării

Documentul privind Strategia de dezvoltarea a județului Alba în perioada 2007-2013 propune o construcție cu resurse financiare care să poată fi integrată pe două din scenariile de dezvoltare ale teritoriului European păstrând echilibrul între Coeziunea Socială și Competitivitate. Pilonii de susținere a dezvoltării spațiale a județului se identifică cu valorile ce definesc identitatea județului prin patrimoniul cultural și natural, precum și cu nevoia de dezvoltarea policentrică a economiei teritorială.

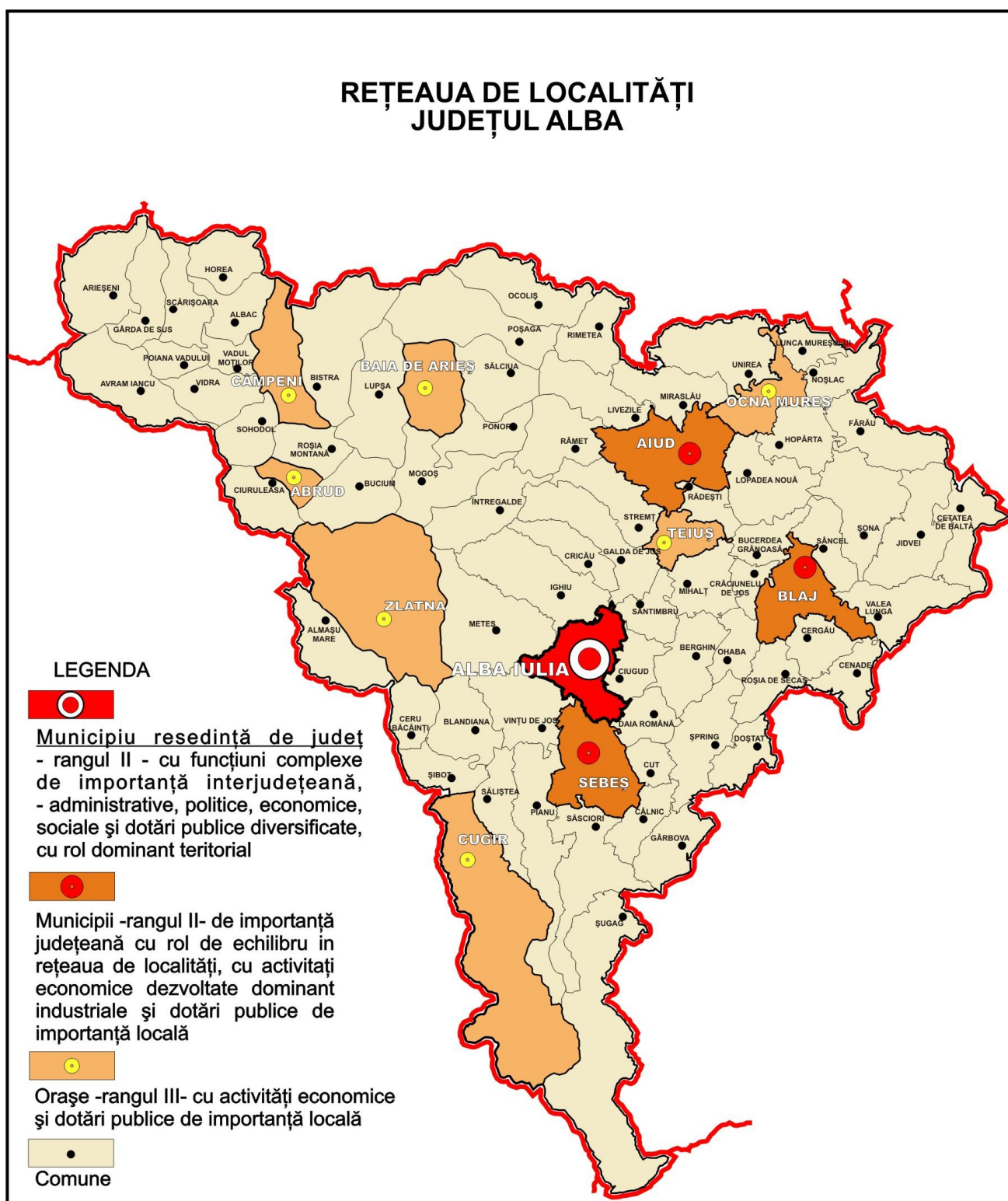
Modelul de dezvoltare se bazează pe o accesare a instrumentelor financiare europene, pe toate axele din POR, privind infrastructura, cu o cofinanțare la instrumentele financiare din POS Mediu și POS Competitivitate în scopul aducerii la bugetele locale după 2013-2015 de venituri generate de un mediu nepoluat atractiv, și de investițiile realizate pe toate axele POR Competitivitate.

Acest model cuprinde pachete distincte de politici, programe și proiecte privind infrastructura fizică, socială, economică, de mediu, umană și administrativă, coordonate la rândul lor cu axele prioritare ale PO Regional, PO Sectoriale și Planul Național pentru Dezvoltare Rurală.

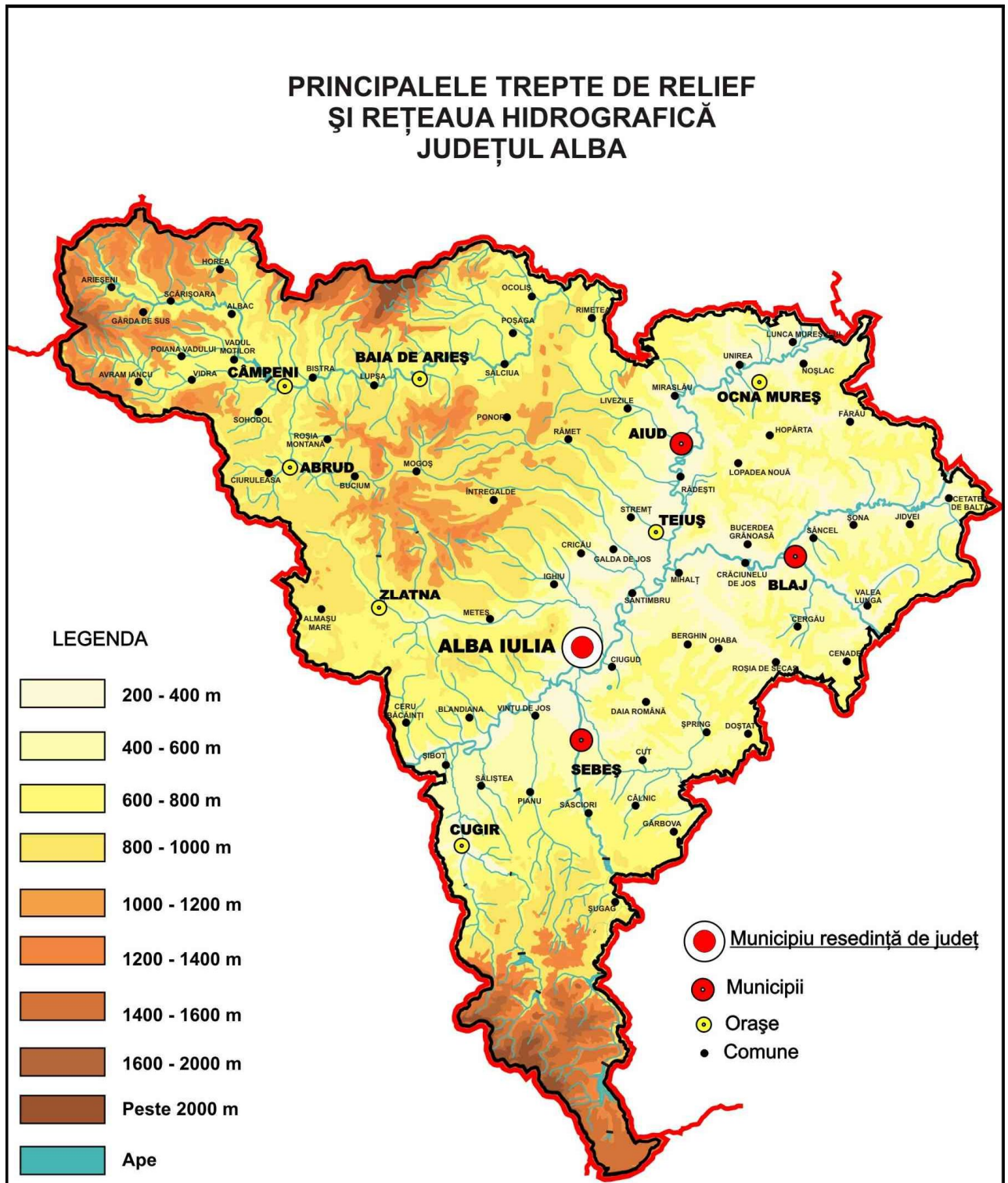

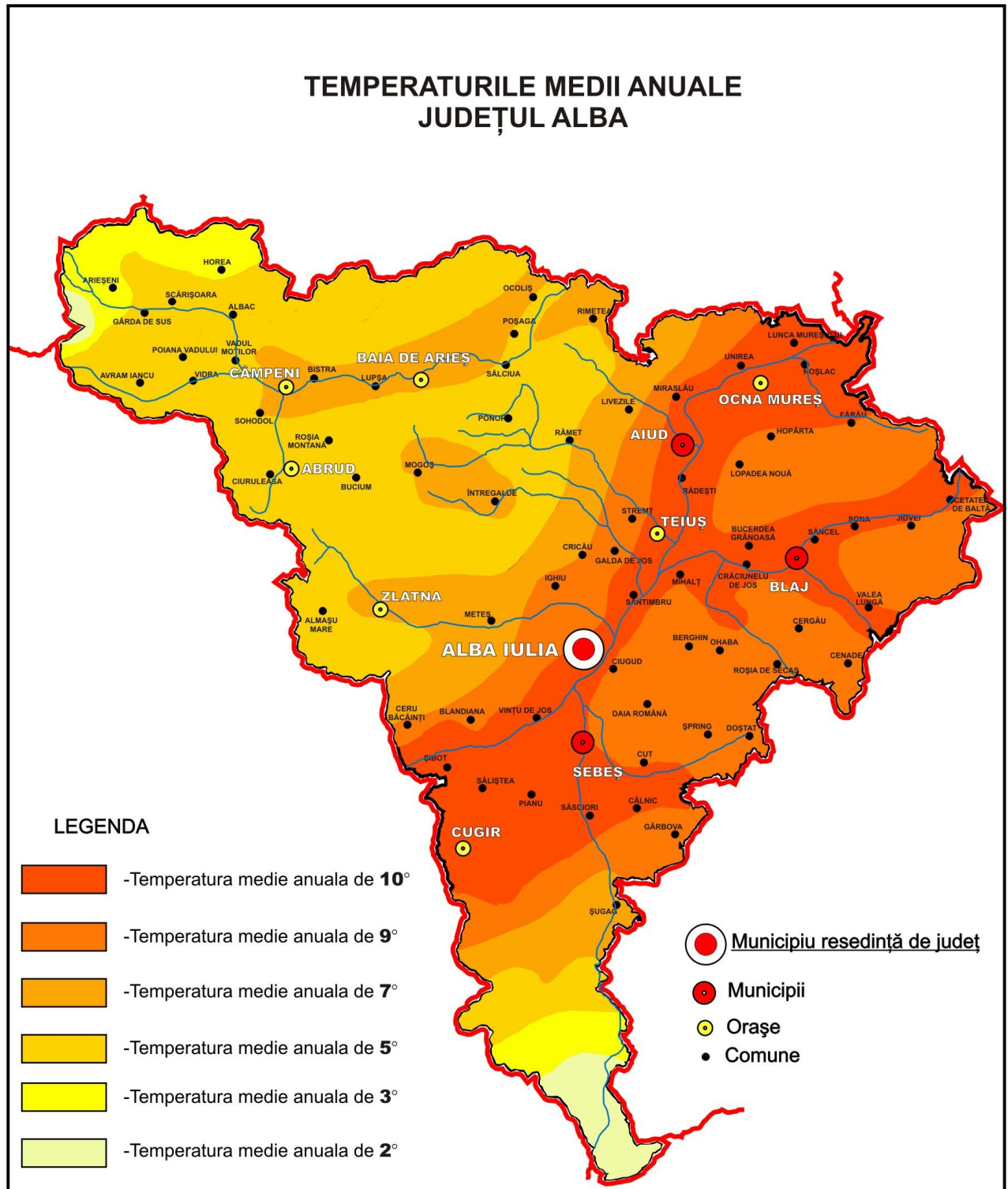
CAPITOL 1. CONTEXT TERITORIAL REGIONAL ȘI NAȚIONAL

Compoziția administrativ – teritorială a județului prezintă 11 entități urbane, din care 4 municipii: Alba Iulia (reședința de județ), Aiud, Blaj, Sebeș și 7 orașe: Abrud, Baia de Arieș, Cămpeni, Cugir, Ocna Mureș, Teiuș, Zlatna și - 722 de comunități rurale, din care 67 de comune și 656 de sate.

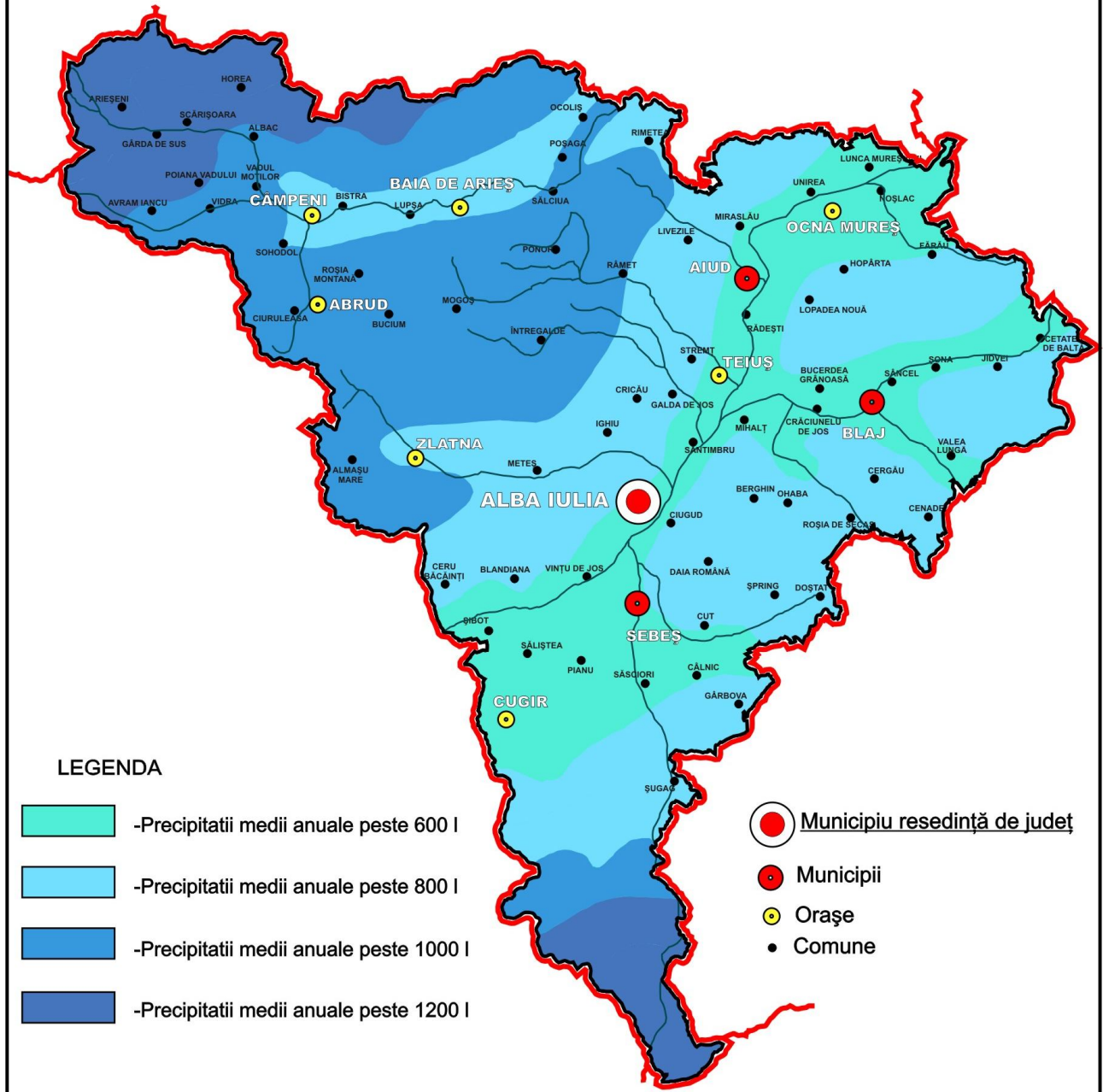
Relieful județului Alba este variat, predominant montan, munții ocupând 52% din suprafață, zonele de podiș și dealuri 26%, iar zonele de câmpie, inclusiv luncile râurilor 22%. Hidrologia județului este dominată de cursul mijlociu al Mureșului, care colectează toate râurile din teritoriul său, dar Alba cuprinde și o bogată colecție de lacuri antropice, naturale, glaciare, piscicole și 4 lacuri de acumulare cu instalații hidroenergetice funcționale.

Clima este temperat-continentală, variată, în funcție de altitudine, umeda și răcoroasa de obicei în zonele înalte, precipitațiile fiind mai reduse și temperaturile mai ridicate în Valea Mureșului.

PRECIPITAȚIILE MEDII ANUALE JUDEȚUL ALBA

La nivelul județului Alba potențialul economic este evidențiat prin existența unor importante resurse naturale ce permit o dezvoltare variată: minereuri neferoase (aur, argint, cupru la Baia de Arieș, Roșia Montană, Almașu Mare, Zlatna, Abrud etc.), mercur (Izvorul Ampoiului), sare (Ocna Mureș), gaz metan (Cetatea de Baltă), ape clorurosodice (Ocna Mureș), calcare, piatră de construcții, argilă precum și suprafețe întinse de păduri, pașuni și fânețe.

Județul Alba este poziționat pe cursul mijlociu al Mureșului, în zona de întretăiere și contact a Podișului Transilvaniei cu Munții Apuseni și Carpații Meridionali. Suprafața județului este de 6242 kmp, ceea ce reprezintă 2,6% din suprafața României, ocupând ca mărime locul 16 și fiind învecinat cu județele: Cluj la nord, Mureș și Sibiu la est, Vâlcea la sud și județele Hunedoara, Arad și Bihor la vest.

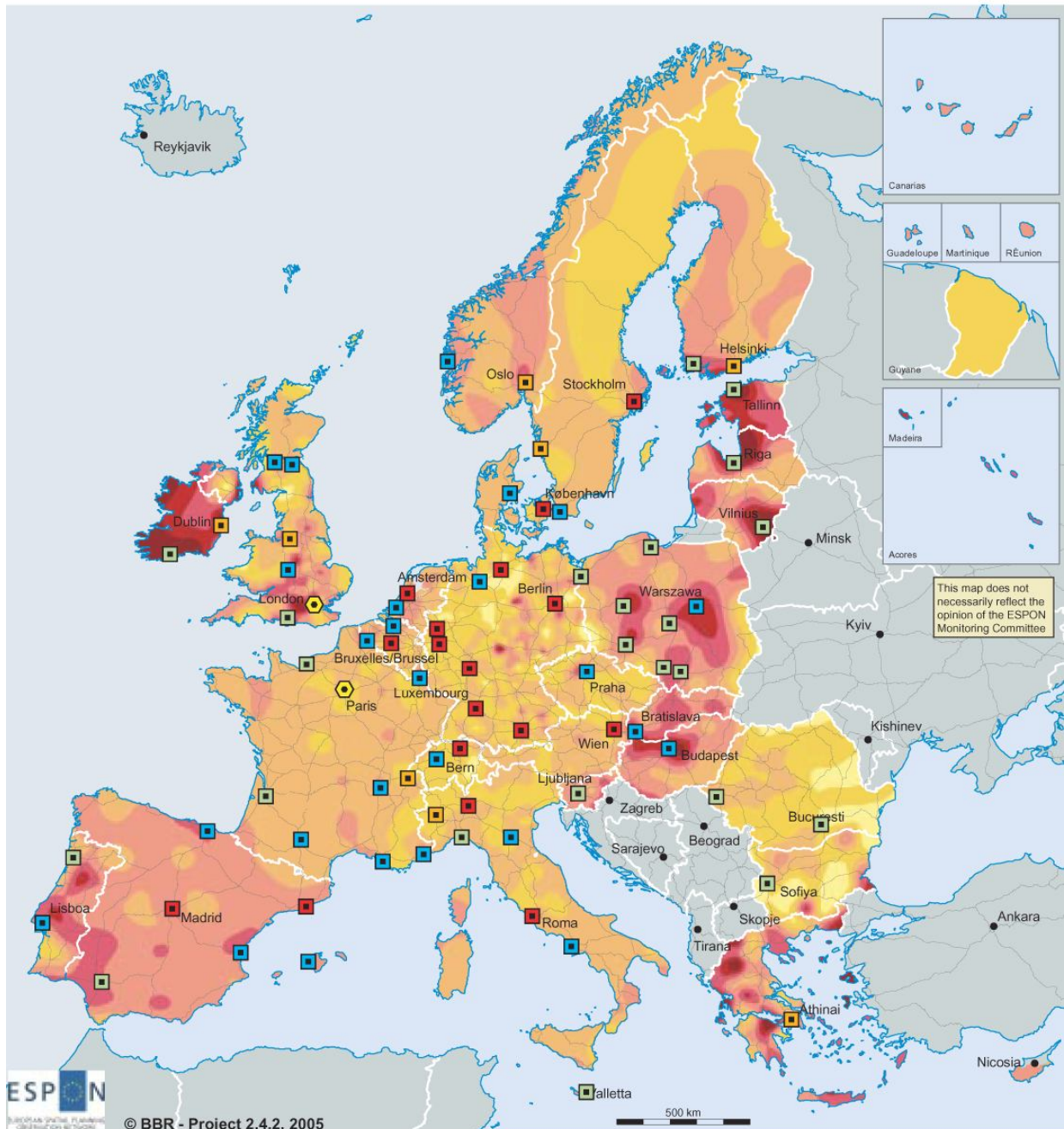

Sursa M.D.R.L.

Din punct de vedere al politicii de dezvoltare regională județul Alba este situat în Regiunea de Dezvoltare 7 Centru, din care mai fac parte județele Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu.

Main economic structures of the European territory

Average yearly development of GDP per capita in Purchasing Power Standards 1995-2002 in percent*

*Switzerland, Norway and Bulgaria 1995 to 2001; Romania 1998 to 2001

Metropolitan Growth Areas

— Highways of European level

© EuroGeographics Association for administrative boundaries

Regional level: NUTS 3

Origin of data: GDP: Eurostat, MEGA: ESPON 1.1.1 Nordregio

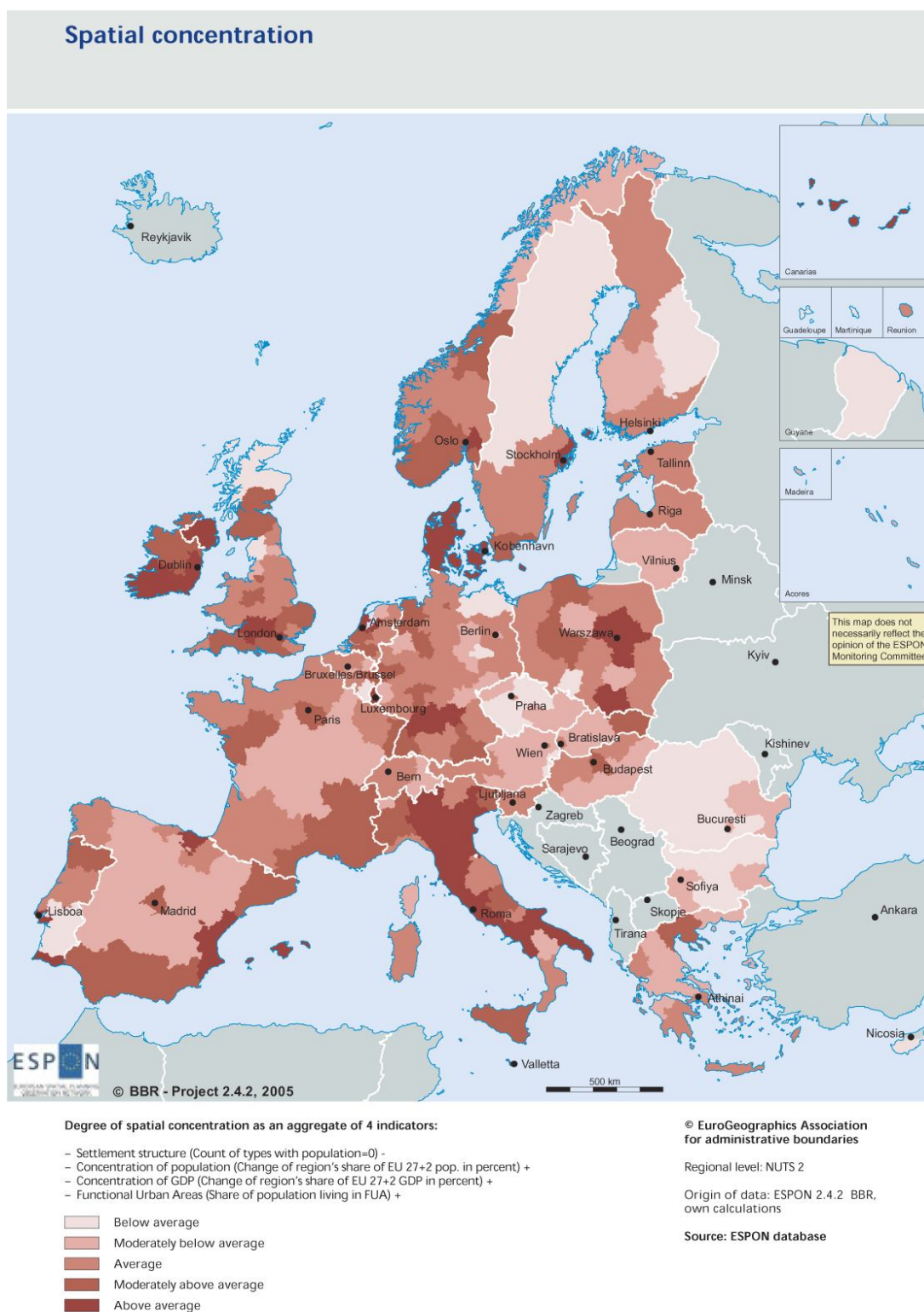
Source: ESPON database

Harta nr. 1: Structurile economice principale ale teritoriului European (sursa: ESPON, 2005)

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ALBA VOLUMUL VII STRATEGIA DE AMENAJARE A TERITORIULUI

Harta 2 prezintă gradul de concentrare spațială, realizată la nivelul teritoriului european, prin agregarea a patru indicatori: structura localităților, densitatea populației, concentrarea PIB regional și procentul din populație din zonele urbane.

Harta nr. 2: Concentrarea spațială pe teritoriul Uniunii Europene (Sursa: ESPON, 2005)
Teritoriul județului Alba are o suprafață de 6.231 kmp¹, din care 52 % relief muntos, 26 % dealuri și 22% depresiuni și lunci.

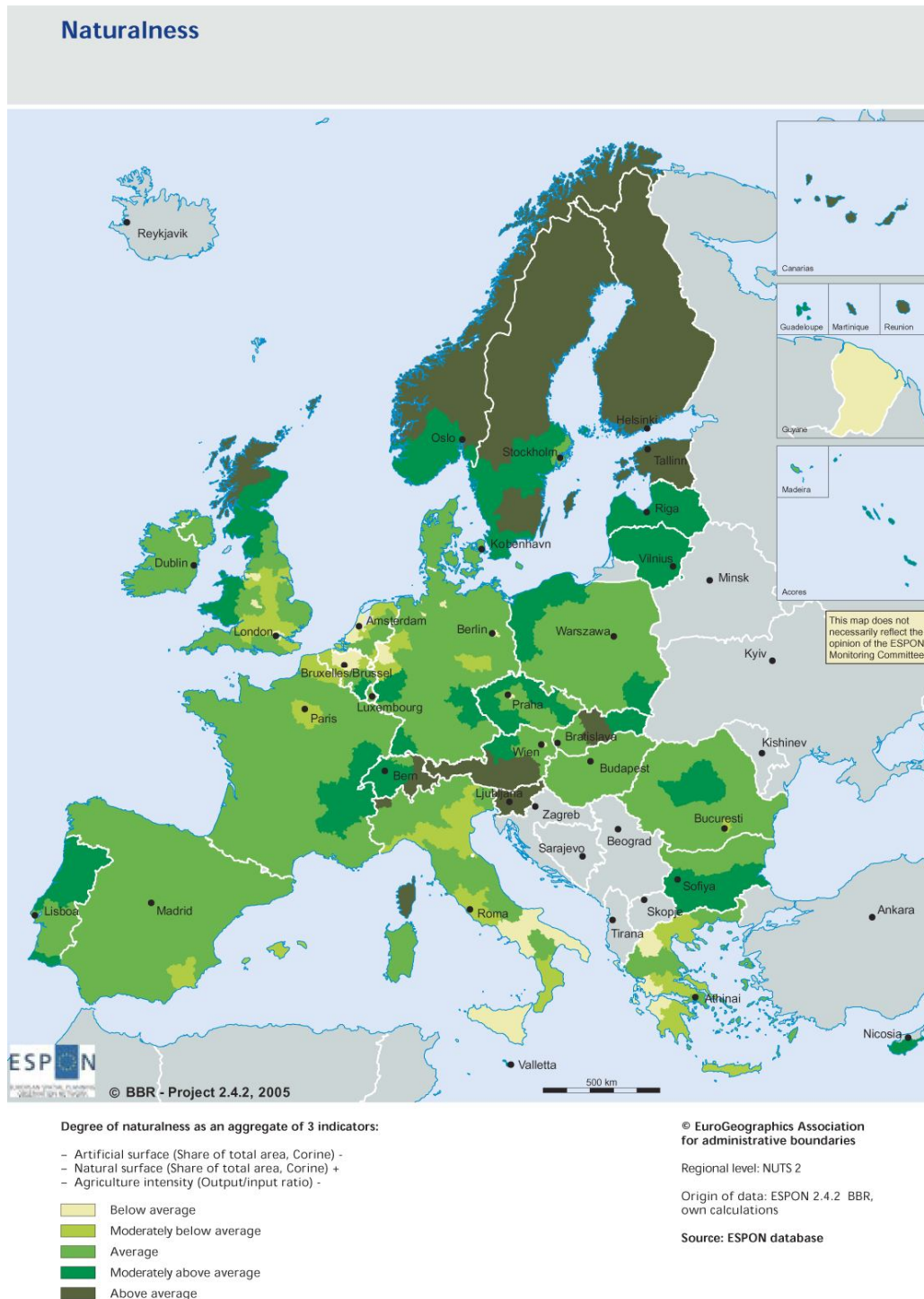
¹ / INS Alba menționează la anul 2004, o suprafață de 6242 kmp.
Copyright © 2009 I.H.S. ROMÂNIA S.R.L. - PROIECT Alba S.A.

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ALBA
VOLUMUL VII
STRATEGIA DE AMENAJARE A TERITORIULUI

Din punct de vedere al raportului teren urban-teren rural, suprafețele înscrise în Planurile Urbanistice Generale ale unităților administrativ teritoriale prezintă pentru zonele urbane, o suprafață de 137.192 ha. în intravilanul municipiilor/orașelor și pentru zonele rurale o suprafață de 486.246 ha în intravilanul comunelor (sursă: 2006, Date privind suprafețele unităților teritorial-administrative și situația PUG - urilor din Județul Alba, CJA).

Harta 3 prezintă prin agregarea a trei indicatori, teren construit, teren natural, intensitate activității agricole) potențialul natural al teritoriului european, indicând la nivel moderat-peste mediu capacitatea de dezvoltare a teritoriului Regiunii centru, pe baza atractivității patrimoniului natural.

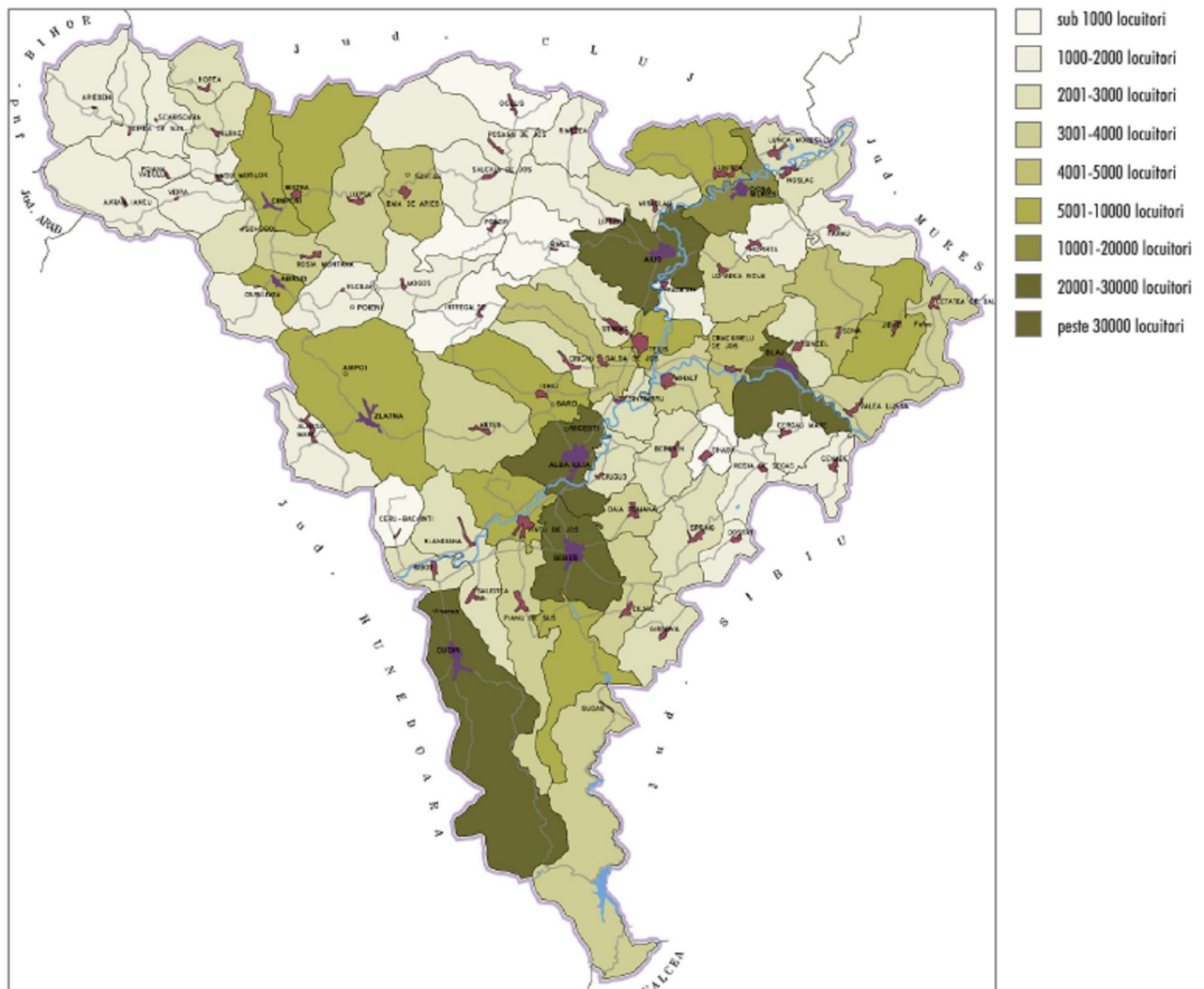
Harta nr. 3: Resurse naturale (sursa: ESPON, 2005)

Județul Alba este locuit de un număr de 382.747 de locuitori. Zonele urbane însumează 57,5% din total populație (11 municipii și orașe), restul de 42,5% din populație locuind în zone rurale (66 comune cu 656 sate)². Din numărul total, 163506 persoane, (42,7%) reprezintă populația activă.

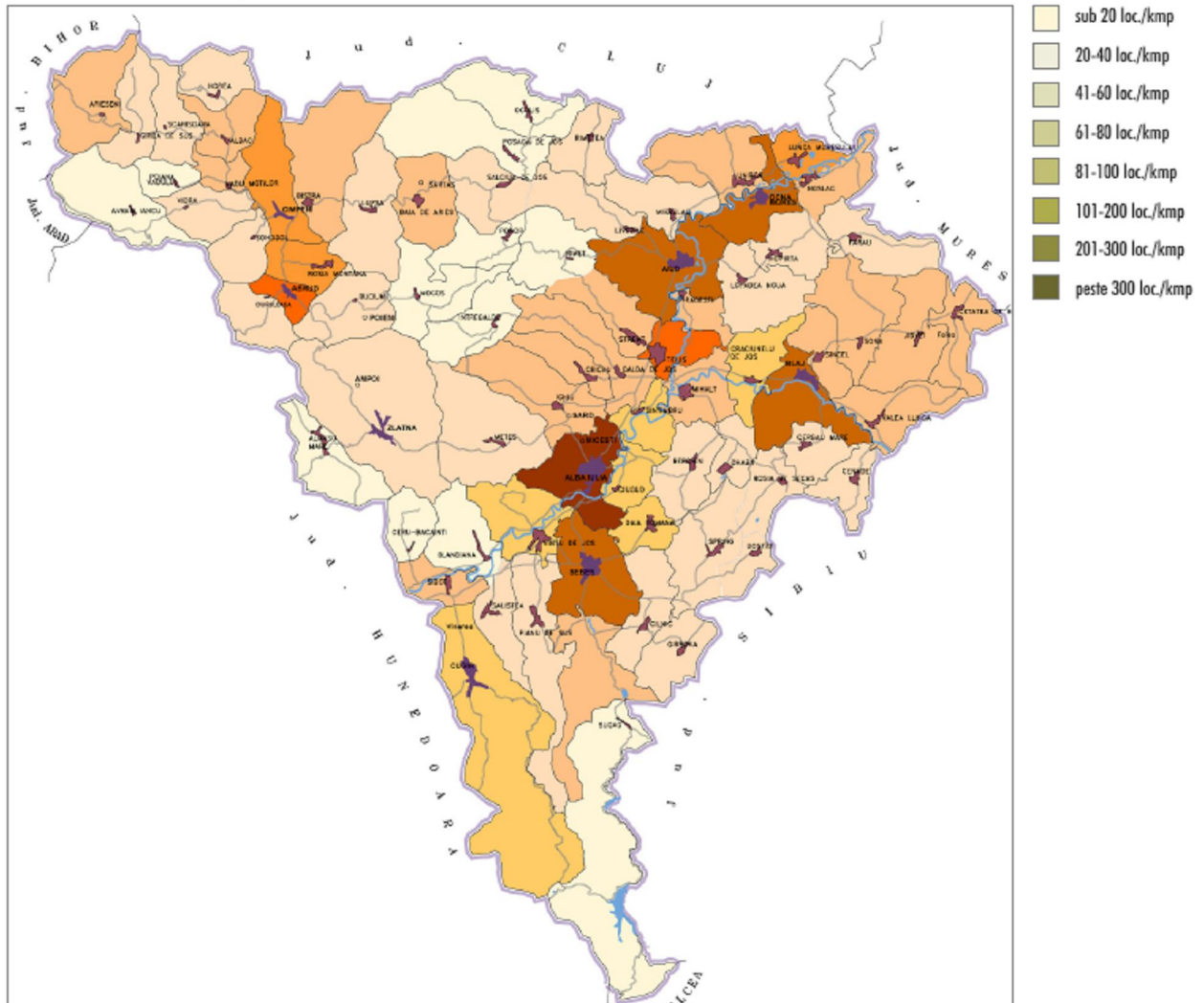
Populația ocupată reprezintă 36% din populația județului și 84,4% din populația activă a județului. Rata de activitate a populației este mai mare în mediul urban (44,3%) față de mediul rural (40,6%). În mod similar și rata de ocupare din mediul urban este superioară celei din mediul rural (37,3% față de 34,4%).

Densitatea medie este de 61,3 locuitori/kmp, față de media pe țară de 90,9 loc/kmp. (sursă: 2002, Recensământul populației, INS). Ca urmare a densităților existente, se constată o cerere mai mare de utilități și servicii publice pe coridorul nord-sud, preponderent urban, Lunca-Mureșului – Aiud – Teiuș – Blaj - Alba Iulia-Sebeș (vezi harta nr. 4).

Harta nr. 4: Gruparea localităților după numărul populației (sursa: INS Alba,2005)

² / sursa: INS Alba 2004

Harta nr. 5: Gruparea localităților după densitate (sursa: INS Alba, 2005)

1.1. Structura unităților administrativ teritoriale

Sub aspectul distribuției teritoriale, caracteristic pentru județul Alba este concentrarea a 75,5% din totalul așezărilor rurale din județ în zona Munților Apuseni (un număr de 474 sate) pe o suprafață reprezentând 48,1% din suprafața totală a județului. Este singura zonă din România cu o zonă muntoasă locuită într-un context natural valoros.

Suprafața administrativă a orașelor reprezintă 20,2% din totalul suprafeței județului. Suprafața orașelor prezintă variații destul de importante fiind condiționată atât de factorii social-istorici cât și de cadrul natural. Arealele cele mai întinse le au orașele Cugir (348,4 kmp) și Zlatna (240,6 kmp) iar cea mai restrânsă Ocna Mureș (68,3 kmp) și Abrud (32 kmp).

Structura urbană

Istoric, rețeaua urbană s-a constituit din (1). Orașe - cetăți și târguri, Alba Iulia, Aiud, Sebeș, Abrud, Blaj, (2) Zone economice de schimb pe drumuri comerciale, Blaj, Abrud și (3). Orașe noi declarate, pe baza infrastructurii industriale, Ocna Mureș, Cugir, Zlatna, Baia de Arieș, sau comerciale și administrative (Câmpeni).

Harta 6: Zone de influență în interiorul județului Alba

O analiză a rețelei urbane, aduce în atenție următoarea ierarhie a municipiilor și orașelor, organizată pe baza numărului de locuitori și a potențialului teritorial de dezvoltare, dincolo de propriile granițe administrative:

Municipiul Alba Iulia cu cei 71.168 locuitori se încadrează la orașe cu populație între 50.000 - 100.000 locuitori. Un număr de patru orașe ale județului fac parte din categoria orașelor mijlocii între 20.000 și 50.000 locuitori (**Blaj** – 22.425 locuitori, **Sebeș** - 29.754 locuitori, **Cugir** – 31.847 locuitori, **Aiud** – 31.894 locuitori).

Ocna Mureș, cu 15.804 locuitori, este clasificat ca oraș mic, cu populație între 10.000 - 20.000 locuitori. **Teiuș**, cu o populație de 7199, este clasificat ca oraș mic cu populație sub 10.000 locuitori.

Lista orașelor sub 10.000 de locuitori continuă cu un număr de patru din zona Munților Apuseni (**Abrud** - 6.838 locuitori, **Câmpeni** - 8.525 locuitori, **Zlatna** - 9.284 locuitori și **Baia de Arieș** – 5.061 locuitori)³.

Planul de Amenajare a Teritoriului Județean, clasifică pe baza unui număr de indicatori⁴, unitățile administrativ teritoriale, după cum urmează:

Alba Iulia - municipiu reședință de județ cu funcțiuni complexe administrative, politice, economice, sociale și dotări publice diversificate cu rol dominant teritorial.

Aiud, Blaj - municipii cu activități economice dezvoltate, dominant industriale și dotări publice de importanță teritorială.

Cugir, Sebeș - orașe cu activități economice dezvoltate, dominant industriale și dotări publice de importanță teritorială.

Abrud, Baia de Arieș, Câmpeni, Ocna Mureș, Zlatna, Teiuș - orașe cu activități economice și dotări publice de importanță locală.

Din punct de vedere al influenței în teritoriu, rețeaua de municipii și orașe a județului Alba generează următoarea configurație zonală:

Zona de influență a centrului de importanță județeană **Alba Iulia** cuprinde orașele Zlatna, Teiuș și comunele: Cricău, Vințu de Jos, Meteș, Almașu Mare, Ighiu, Ciugud, Berghin, Sântimbru, Mihalț, Galda de Jos, Stremț, Întregalde, în total 15 unități administrativ teritoriale care însumează o populație de 127223 locuitori și o suprafață de 136653 ha.

Zona de influență a centrului cu rol de echilibru **Aiud** cuprinde 9 unități administrativ teritoriale: municipiul Aiud, Hopârta, Lopadea Nouă, Rădești, Mirăslău, Livezile, Râmeț, Ponor, Rimetea, cu o populație de 46057 locuitori și o suprafață de 66998 ha.

Zona de influență a centrului cu rol de echilibru **Blaj** cuprinde 9 unități administrativ teritoriale: municipiul Blaj, Crăciunelu de Jos, Cergău, Cenade, Valea Lungă, Sâncel, Șona, Jidvei, Cetatea de Baltă, cu o populație de 49.516 locuitori și o suprafață de 66.658 ha.

Zona de influență a centrului de importanță intercomunală **Abrud** cuprinde 5 unități administrativ teritoriale: orașul Abrud, Ciuruleasa, Bucium, Roșia Montană, Mogoș, cu o populație de 16123 locuitori și o suprafață de 29649 ha.

Zona de influență a centrului de importanță intercomunală **Baia de Arieș** cuprinde 4 unități administrativ teritoriale: Baia de Arieș, Sălciua, Poșaga, Ocoliș cu o populație de 9617 locuitori și o suprafață de 37700 ha.

³ / Cifrele cuprind și populația localităților componente și satelor aparținătoare celor 11 orașe.

⁴ / Indicatorii folosiți în PATJ pe baza cărora s-a stabilit o relație de ierarhie consideră următoarii indicatori: numărul de locuitori și evoluția populației; activitatea economică și evidențierea tipologiei satelor și orașelor după locurile de muncă (localități rurale, mixte și industriale); navetismul (localitățile cu peste 300 navetiști zilnic pot constitui poli de atracție a forței de muncă); nivelul de dotare (administrativ, PTTR, școală, sănătate, cultură, comerț, etc); nivelul de echipare tehnico-edilitară; accesibilitatea sub aspect teritorial și al accesului la "pol".

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ALBA
VOLUMUL VII
STRATEGIA DE AMENAJARE A TERITORIULUI

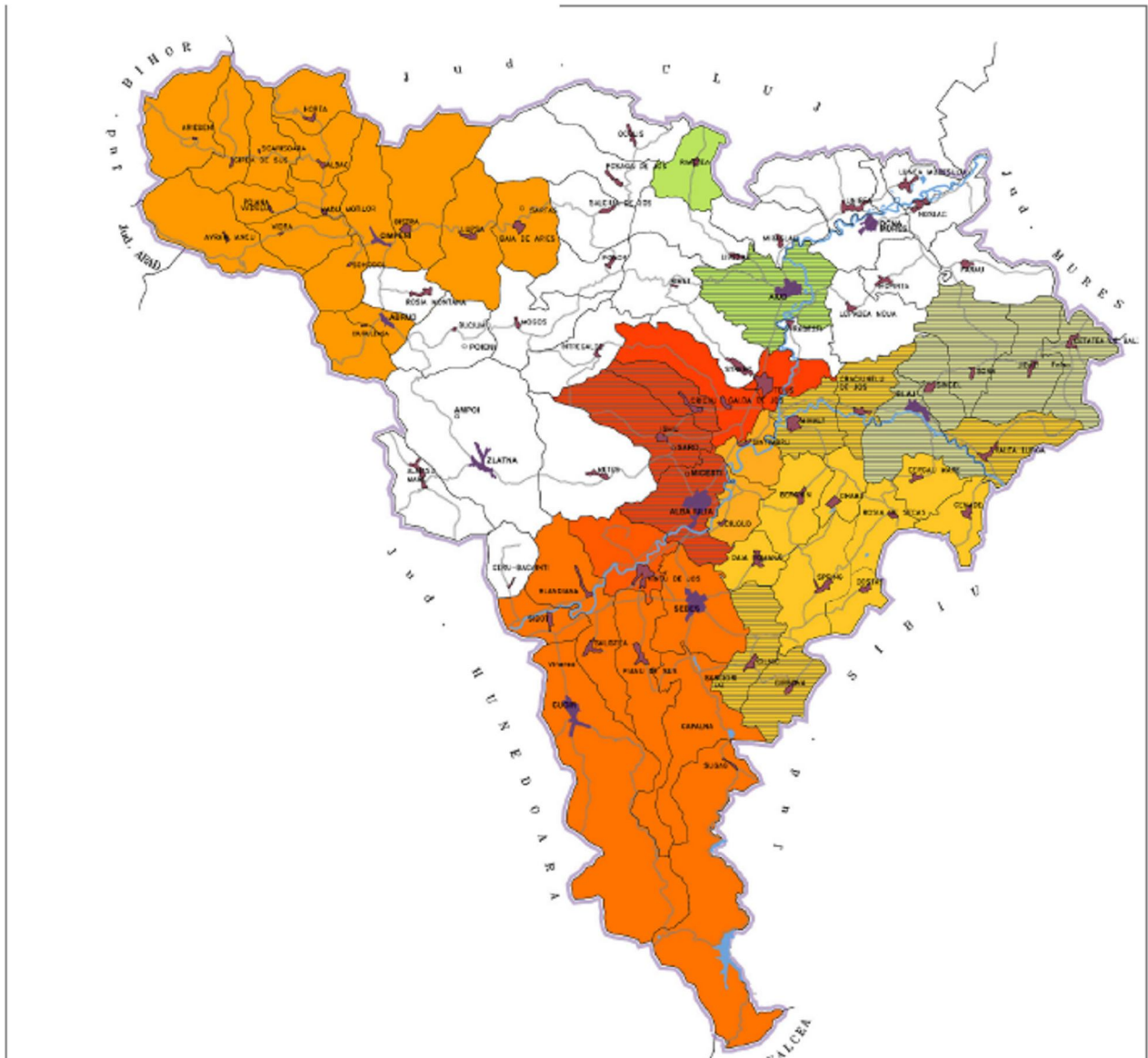
Zona de influență a centrului intercomunală **Câmpeni** - cuprinde 13 unități administrativ teritoriale: orașul Câmpeni, Sohodol, Bistra, Lupșa, Vadu Moșilor, Vidra, Avram Iancu, Poiana Vadului, Albac, Horea, Scărișoara, Gârda de Sus, Arieșeni, cu o populație de 39463 locuitori și o suprafață de 95597 ha.

Zona de influență a centrului cu rol de echilibru **Cugir** cuprinde 5 unități administrativ teritoriale: orașul Cugir, Ceru Băcăinți, Șibot, Blandiana și Săliștea, având o populație de 38561 locuitori și o suprafață de 57262 ha.

Zona de influență a centrului de importanță intercomunală **Ocna Mureș** cuprinde 5 unități administrativ teritoriale: orașul Ocna Mureș, Unirea, Lunca Mureșului, Fărău, Noșlac, cu o populație de 29028 locuitori și o suprafață de 32957 ha.

Zona de influență a centrului cu rol de echilibru **Sebeș** cuprinde 11 unități administrative teritoriale: orașul Sebeș, Pianu, Săsciori, Câlnic, Gârbova, Șugag, Daia Română, Șpring, Doștat, Ohaba, Roșia de Secaș - cu o populație de 58430 locuitori și o suprafață de 100568 ha.

Harta 7. Forme de asociere de tip urban-rural

Structura rurală

Analiza la nivel de sat, prezintă zonele rurale ca un teritoriu în suprafață de 486.246 hectare, organizate în 656 de sate, și locuit de 42,4% din populația totală a județului. Din punct de vedere al numărului tendința esențială este de reducere a populației în general, și a populației active în special. Peste 80% din numărul satelor au sub 500 locuitori, din care 285 au sub 100 locuitori, iar cele cuprins între 100 și 500 locuitori sunt în număr de 258 (cca 40% din total). Un număr de două sunt părăsite Zărieș (Mihalț), Doptăru (Șona).

Din punct de vedere al localizării, majoritatea acestor sate, în număr de 256, se găsesc în Munții Apuseni. Câteva sate au sub 10 locuitori: Cicârd (Lopadea N.), Geamăna (Lupșa), Incești (Poșaga), Boteni (Râmeț), Medrești (Sohodol), Carpenii de Sus (Șpring), Bărăști (Vidra), Deleni Obârșie (Blaj), Flitești (Blaj). Clasificarea satelor pe număr de locuitori prezintă următoarea configurație:

Satele cu o populație cuprinsă între 2001 - 4000 locuitori, reprezintă 1,4% din satele județului și sunt considerate foarte mari. Populația medie a acestei categorii de sate este de 20.787 locuitori, reprezentând 5,02% din populația rurală. Din această categorie reprezentative sunt: Cetatea de Baltă, Crăciunelu de Jos, Daia Română, Vințu de Jos.

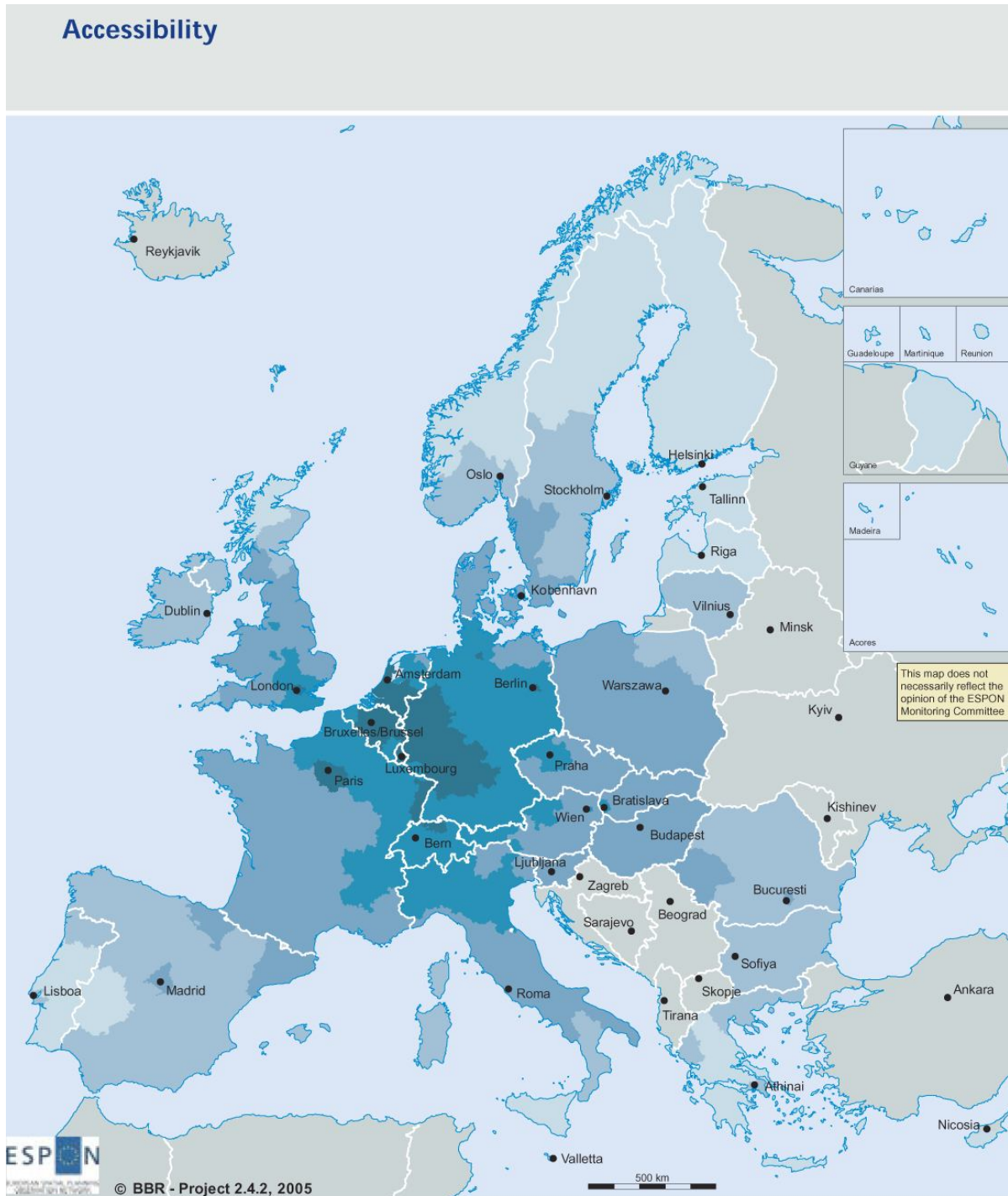
Din punct de vedere al localizării aceste sate s-au dezvoltat pe principalele artere de circulație, Vințu de Jos, Unirea, Mihalț. În zona Munților Apuseni apar fie în regiunea minieră, Roșia Montană, fie în depresiuni sau confluențe de ape străbătute de căi de comunicații importante, Colțești, Rimetea, Bistra, Scărișoara, Ocoliș, Poșaga și uneori chiar în apropierea centrelor urbane fiind incluse sau aparținătoare acestora Petrești.

Satele cu o populație cuprinsă între 1000 - 2000 locuitori, în număr de 37, reprezintă 5,6% din satele județului și sunt considerate mari. Populația medie a acestei categorii este de 1330 locuitori, reprezentând 24,8% din populația rurală. În această categorie intră multe din centrele de comună: Bistra, Cenade, Cergău, Călnic, Cricău, Galda de Jos, Gârbova, Ighiu, Jidvei, Lopadea Nouă, Pianu de Sus, Roșia Montană, Săliște, Săsciori, Sâncel, Sântimbru, Stremț, Șibot, Șugag, Valea Lungă;

Satele cu o populație cuprinsă între 501 - 1000 locuitori, în număr de 66, reprezintă 10% din satele județului. Populația medie a acestei categorii de sate este de 680 locuitori, reprezentând 22,6% din populația rurală.

1.2. Accesibilitate și mobilitate

Degree of potential accessibility as an aggregate of 5 indicators:

- Potential accessibility (By road) +
- Potential accessibility (By rail) +
- Potential accessibility (By air) +
- Time to market meso-scale (Accessibility by rail and road, weighted by pop.) -
- Time to market macro-scale (Accessibility by rail and road, weighted by pop.) -

- Below average
- Moderately below average
- Average
- Moderately above average
- Above average

© EuroGeographics Association
for administrative boundaries

Regional level: NUTS 2

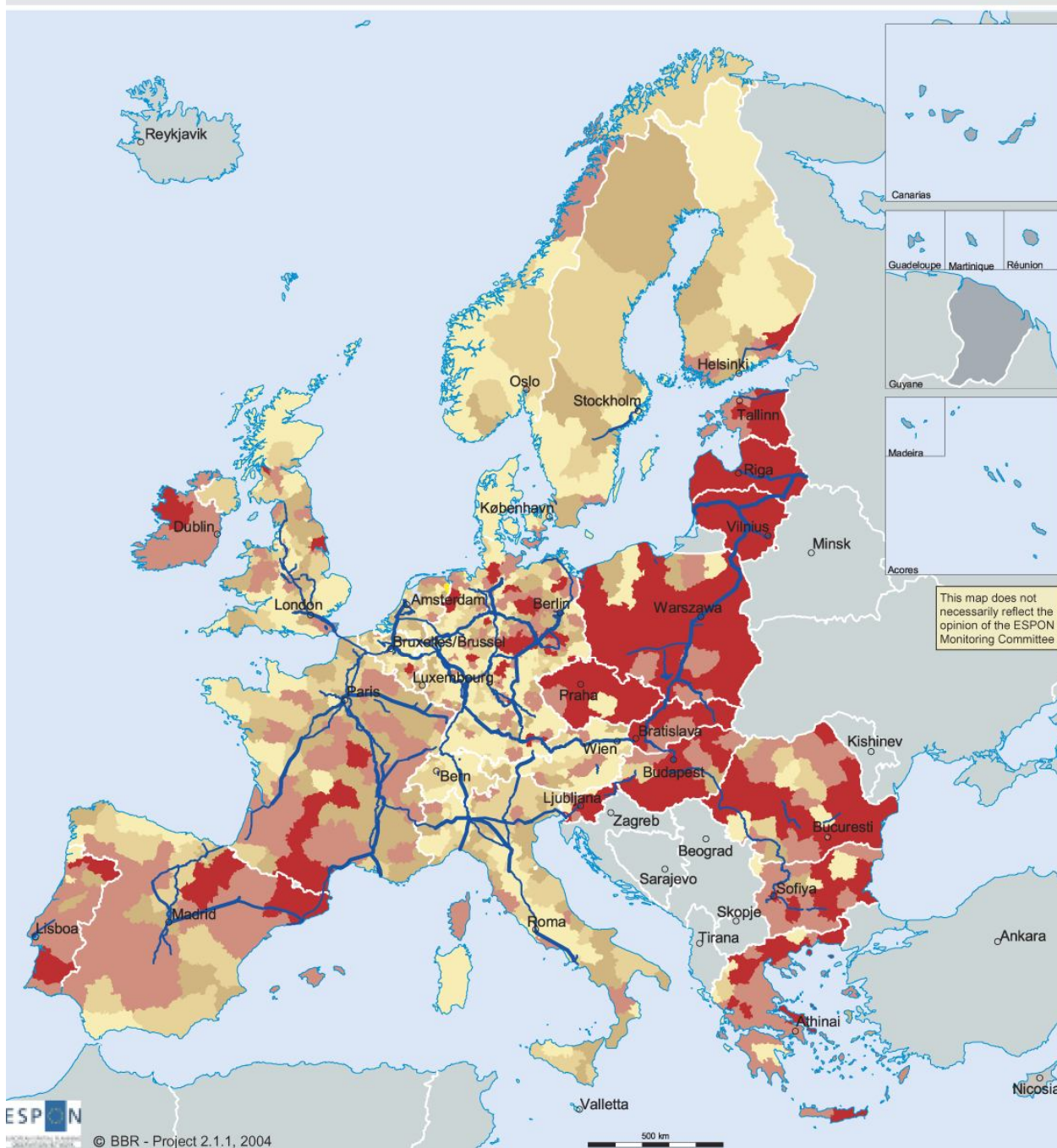
Origin of data: ESPON 2.4.2 BBR,
own calculations

Source: ESPON database

Harta nr. 7 Accesibilitatea în teritoriul Uniunii Europene (sursa: ESPON, 2005)

Scenario for change in transportation flows, 2000-2020

TEN-STAC base year 2000 vs. European+ scenario 2020

Regional change of vehicle unit kilometres travelled

- up to 25 %
- 25 % up to below 33 %
- 33 % up to below 43 %
- ESPON space average
- 43 % up to below 70 %
- 70 % and more

Markedly Increasing Railway Transport Flows

- 2.5 up to 5.0 million passengers or 10.0 up to 20.0 million tonnes
- 5.0 up to 7.0 million passengers or 20.0 up to 30.0 million tonnes
- more than 7.0 million passengers or more than 30.0 million tonnes (per year, difference 2000-2020)

© EuroGeographics Association for administrative boundaries

Origin of data: NEA Transport research and training, TEN-Stac Scenarios, Traffic Forecast and analysis of corridors on the Trans European Transport Network

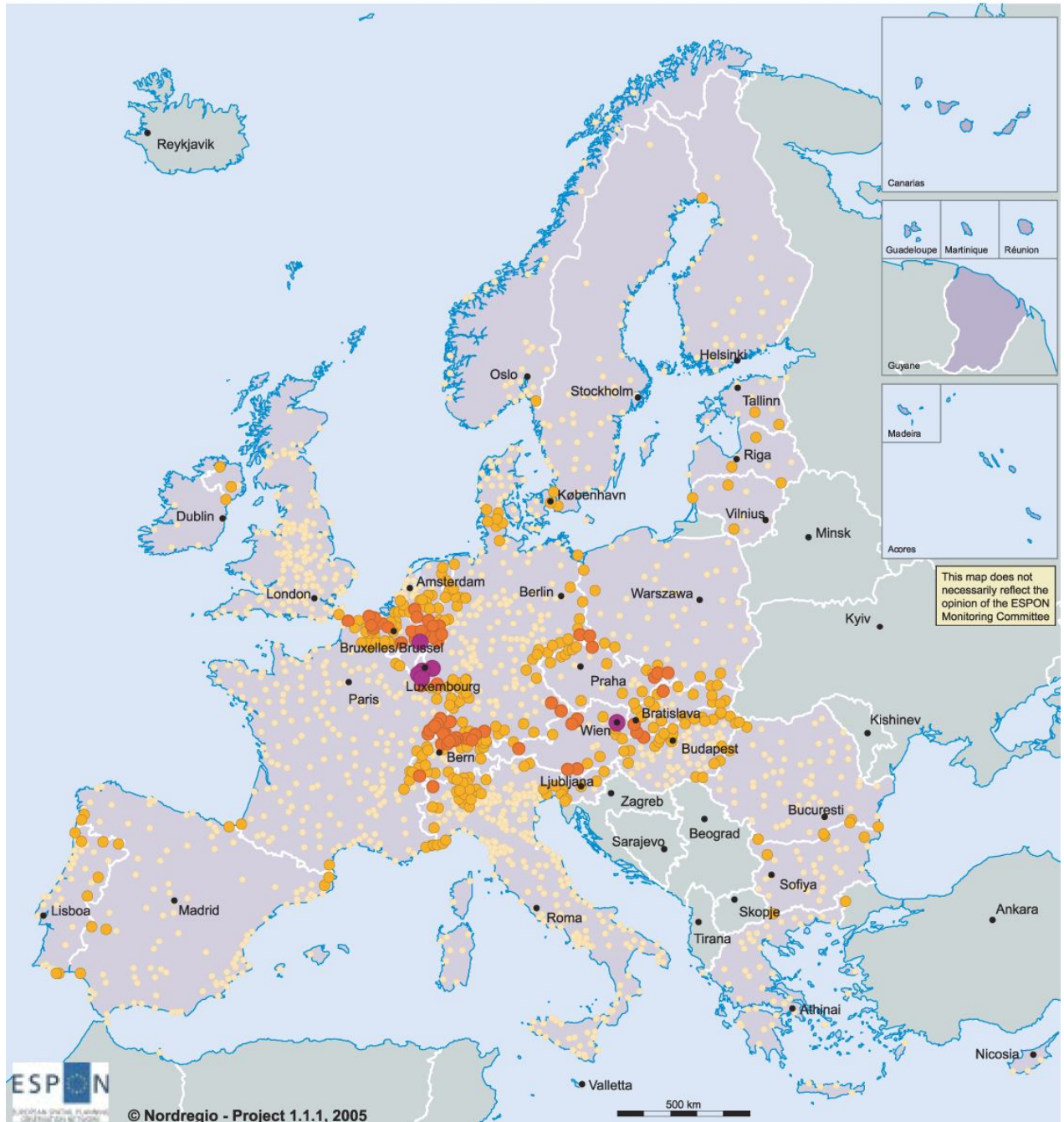
1 vehicle unit equals 1 car or 0.5 bus or 0.5 truck

Source: ESPON database

Harta nr. 8: Scenariu de schimbare a transportului în perioada 2000-2020 (sursa: ESPON, 2005)

Potential transnational urban regions

Number of countries within 45 minutes commuting distance of a functional urban area (i.e. Potential Urban Strategic Horizons, PUSH):*

- 4 country
 - 3 countries
 - 2 countries
 - 1 countries
- transnational PUSH

- ESPON countries
- ESPON areas not included in the analysis

© EuroGeographics Association for administrative boundaries

Origin of data: Nordregio. ESPON NUTS 5 database; RRG: PUSH delineation

* Vatican, San Marino, Monaco, Liechtenstein and Andorra not included

Source: ESPON database

Harta nr. 9: Distanța de deplasare în regiuni urbane transnaționale (sursa: ESPON, 2005)

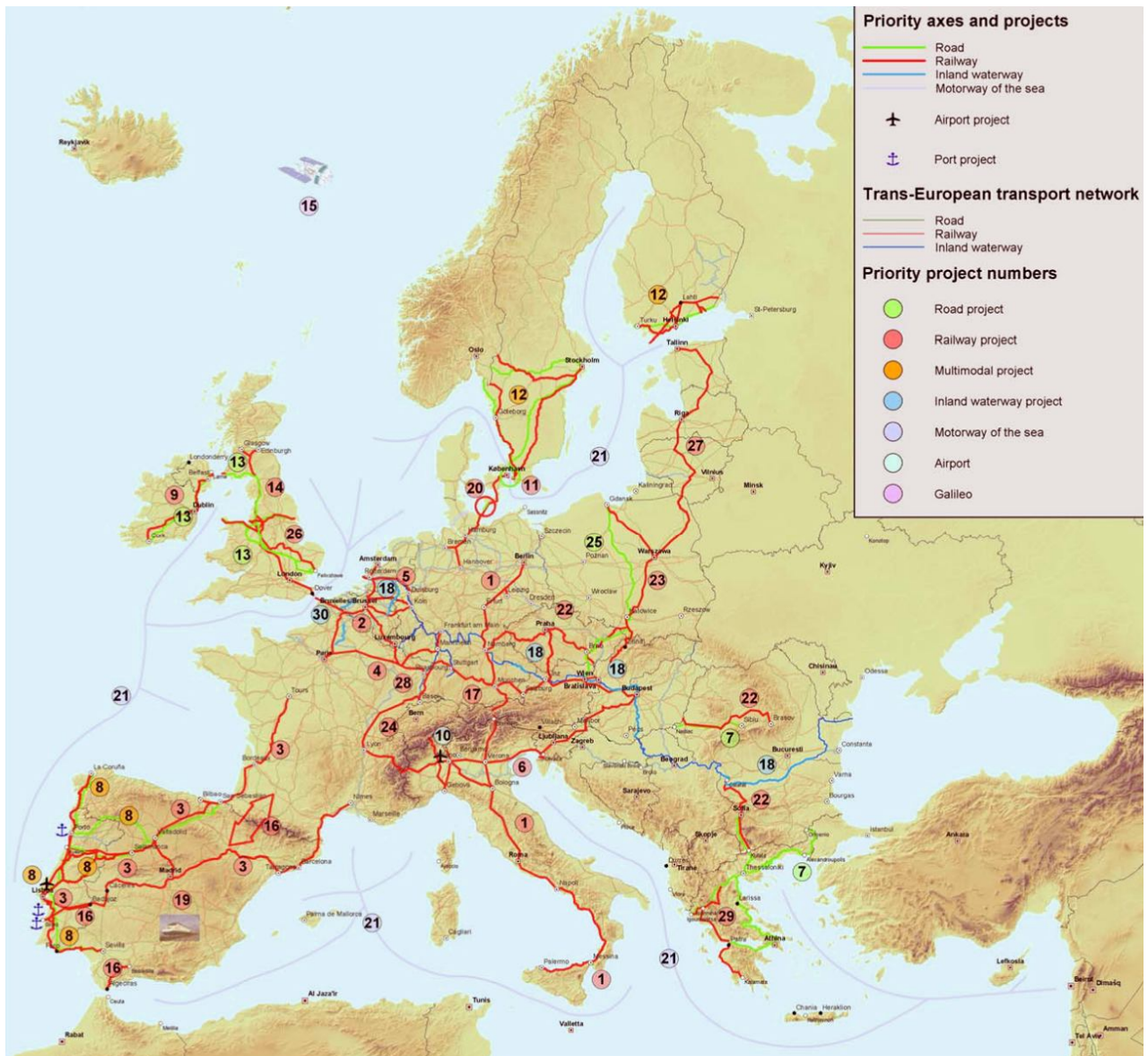
Infrastructura transport aerian

Județul Alba nu este o destinație internațională și națională prin linii aeriene. În consecință nu are o infrastructură specifică, dar beneficiază de infrastructură de transport aerian în județele învecinate. Considerând o viteză medie de 70 km./oră pe DN, reședința de județ Alba Iulia se află la 3 ore și 23 minute de aeroportul din Timișoara, la 2 ore și 57 minute de aeroportul din Târgu Mureș, la 1 oră și 23 minute de aeroportul din Cluj Napoca și 59 minute de aeroportul din Sibiu.

Infrastructura transport feroviar

Infrastructura feroviară cuprinde gări, linii de cale ferată cu ecartament de 1435 mm și servicii auxiliare de întreținere și mișcare. Teritoriul județului Alba este capitalizat cu o rețea CF de 237 km, reprezentând o densitate de linii CF/1000 kmp teritoriu, de 38% față de media de 44,5% a Regiunii de Dezvoltare Centru.

Lina ferată Teiuș–Alba Iulia–Vințu de Jos, leagă magistrala București-Cluj Napoca de magistrala București-Arad, cu legătură directă către capitale europene. Liniile sunt cu două căi, în proporție de 56% și electrificate, în proporție de 62%.

Harta nr. 10: Axe prioritare și proiecte în rețeaua transeuropeană de transport (sursa: Espon 2005)

Infrastructura transport rutier

Județul Alba este accesibil prin drumurile europene E 81 (Satu Mare – Zalău - Cluj Napoca - Alba Iulia – Sibiu - Râmnicu Vâlcea – Pitești -București), și E 68 (Arad – Deva - Alba Iulia – Sibiu – Brașov - București). Infrastructura de drumuri este compusa din 2.598 km, din care 2179 Km sunt drumuri județene si comunale. Densitatea medie a drumurilor din județul Alba este de 41,6 km/1000 kmp teritoriu.

Direcțiile prioritare ale rețelei de transport transeuropean TEN oferă o creștere a accesibilității dinspre hexagonul european către județul Alba, prin proiectul 7 rutier și 22 feroviar, proiecte cu impact pozitiv asupra dezvoltării județului prin creșterea factorilor de localizare a activităților de afaceri și turism (vezi harta 10).

1.3. Infrastructura

Energie electrică

Alimentarea cu energie electrică a județului Alba se face din sistemul energetic național, prin stațiile de transformare, și linii de transport de transport de 400Kw, 220KV și de distribuție de 110 KV. Liniile de transport de 400KV care traversează teritoriul județului însumează 41,1 km, acestea fiind pe direcția Iernut - Sibiu și Mintia –Sibiu - Sud. Liniile de transport de 220KV care traversează teritoriul județului însumează 132,8 km, acestea fiind pe direcția Iernut –Cluj, Cluj – Aiud - Alba Iulia, Mintia –Alba Iulia, Gâlceag - Alba Iulia și Șugag - Alba Iulia. Lungimile liniilor de distribuție de 110 KV simplu și dublu circuit au 199,5 km, respectiv 208,4 km.

Distribuția energiei electrice, din stațiile de transformare la consumatori se realizează prin rețele de 20 KV, aeriene pe stâlpi de beton între localități și în localitățile rurale, precum și în zonele periferice ale localităților urbane , în lungime totală de 1959,8 km și prin cablu subteran, în general în localitățile urbane, în lungime totală de 293,2 km la 975 posturi de transformare aeriene sau în construcție zidită, care însumează o putere instalată de 183,87 MVA.

Distribuția pe joasă tensiune se realizează prin rețele aeriene în lungime totală de 3393,6 km, din care 2089,4 km pe stâlpi de beton și 1304,2 km pe stâlpi de lemn și prin rețele în cablu subteran în lungime de 459,7 km

Rețeaua și volumul gazelor naturale

În județul Alba sunt 29 de unități teritorial administrative în care se distribuie gaze naturale, din care 8 municipii și orașe. Lungimea simpla a conductelor de distribuție a gazelor naturale este de 1144 km, iar volumul total distribuit este de 337567 mii mc., din care 105921 mii mc, pentru uz casnic (vezi grafic nr., RETEAUA SI VOLUMUL GAZELOR NATURALE Unități teritorial administrative in care se distribuie gaze naturale (număr) - la sfârșitul anului 2004, grafic nr. RETEAUA SI VOLUMUL GAZELOR NATURALE Volumul gazelor naturale distribuite (mii mc) - la sfârșitul anului 2002, grafic nr. RETEAUA SI VOLUMUL GAZELOR NATURALE Lungimea simpla a conductelor de distribuție a gazelor naturale (km) - la sfârșitul anului 2002 - sursa: Institutul National de Statistica)

Municipiile și orașele consumatoare de gaz metan, cu excepția orașelor Aiud și Ocna Mureș,⁵ sunt alimentate din sistemul interconectat al magistralelor Vest 1, 2 și 3. Lungimea celor 3 conducte magistrale de transport măsoară 192 km (LV1 = 66 km; LV2 = 66 km; LV3 = 60 km). De asemenea pe teritoriul județului există câmpul gazeifer Tăuni, de la care se face alimentarea municipiului Sibiu.

⁵ / Alimentarea se face prin două conducte de transport din magistralele județului Cluj.
Copyright © 2009 I.H.S. ROMÂNIA S.R.L. - PROIECT Alba S.A.

Rețeaua de distribuție a apei potabile

În județul Alba sunt 52 de unități teritorial administrative alimentate cu instalații de alimentare cu apa potabilă, din care 11 municipii și orașe, lungimea simplă a rețelei de distribuție a apei potabile fiind de 800 km. Dintr-un total de 32085 mii mc. de apă potabilă distribuită, 9767 mii mc. sunt pentru uz casnic. Din totalul consumatorilor un procent de aprox. 39% au instalate apometre (vezi grafic nr., RETEAUA DE DISTRIBUTIE A APEI POTABILE Număr de unități teritorial administrative cu instalații de alimentare cu apă potabilă la sfârșitul anului 2004, grafic nr., RETEAUA DE DISTRIBUTIE A APEI POTABILE Volumul de apă potabilă distribuită consumatorilor în 2004, grafic nr. RETEAUA DE DISTRIBUTIE A APEI POTABILE Lungimea totală simplă a rețelei de distribuție a apei potabile (km) la sfârșitul anului 2004 - sursa: Institutul Național de Statistică)

Resursele de apă, 79.398 mii mc/an, provin din surse subterane și de suprafață. Resursele subterane, freatice și de adâncime, asigură 4.706 mii mc. anual. Resursele de suprafață, în lungime de 2406 km, 74.697 mii mc/an provin din bazinele Arieșului, Aiudelului, Ampoiului, Cugirului, Galdei, Geoagiului, Mureșului, Târnavelor și Secașului, Sebeșului Arden – Cib - Drașov, Băcăinți – Câmpeni, Stânișoarei, Blandianei, Văii Goblii, Văii Vințului, Văii Pâclișa și Pârâul cel Mare, Văii Gârbova, Văii Lopadea – Mirăslău, Văii Ciugudului, Văii Unirea – Feldioara - Grindu, Bazinul Văii Fărăului, Văii Râtu, Bazinul Văilor Sesu – Băgău - Ciunga, Văii Pianului, Văii Cioara - Freman, Cugir.

Teritoriului Alba are realizate lucrările hidrotehnice pentru acoperirea debitelor de apă necesare diferitelor folosințe, locuire și industriei, și pentru apărarea terenurilor și localităților împotriva inundațiilor. Aceste sunt realizate pe râurile Sebeș în număr de 3, pe râul Arieș, Ampoi, etc. În plus există îndiguiri a albiilor în lungime de 90,4 km, iar regularizări de râuri în lungime de 136,6 km, râul Mureș, Târnavă, Ampoi și Arieș.

Lucrări ingineresti principale privind derivații și aducțiunii de apă tratată pentru alimentarea localităților s-au realizat prin conducta Dn 1000-800-600-400 mm de la stația de tratare a apei Petrești-Alba Iulia – Galda – Aiud - Ocna Mureș cu ramificația Galda-Blaj, conductă de apă Dn 600 mm de la sursa 1 de pe Râul Mare la rezervoarele orașului Cugir, și conductele Dn 700 și Dn 500 mm de la stația de tratare a orașului Sebeș până la rezervoarele orașului Sebeș.

Canalizare

În județul Alba sunt 16 unități teritorial administrative care au instalații de canalizare publică, din care 11 municipii și orașe. Lungimea totală simplă a conductelor este de 321 km. (vezi grafic nr., CANALIZARE PUBLICA - Unități teritorial administrative cu instalații de canalizare publică (număr) la sfârșitul anului 2004 și grafic nr., CANALIZARE PUBLICA - Lungimea totală simplă a conductelor de canalizare publică la sfârșitul anului 2004 – sursa: Institutul Național de Statistică)

Drumurile publice

În județul Alba drumurile publice însumează 2598 km, din care cele modernizate reprezintă 402 km, iar cele cu îmbrăcăminte ușoară 574 km. Drumurile naționale, inclusiv autostrăzi și drumuri europene însumează 419 km, din care 369 km de drumuri modernizate și 37 km drumuri cu îmbrăcăminte ușoară. Drumurile județene și comunale însumează 2179 km din care modernizate în lungime de 33 km și cu îmbrăcăminte ușoară în lungime de 537 km. Lungimea străzilor orașenești este de 927 km, din care 357 sunt modernizate. Densitatea drumurilor publice este de 41,6 pe 100 km teritoriu (vezi grafic nr., DRUMURILE PUBLICE la sfârșitul anului 2004 - sursa: Institutul Național de Statistică)

Spatii verzi

În județul Alba sunt 251 ha spații verzi în municipii și orașe (vezi grafic nr., Suprafața spațiilor verzi în municipii și orașe la sfârșitul anului 2004-sursa: Institutul National de Statistica). La nivelul județului, aproximativ 76 % din păduri sunt păduri de protecție, iar 24 % sunt păduri de protecție cu rol deosebit. Pădurile cu rol deosebit de protecție sunt: (1). În zonele preorașenești Alba, Sebeș, Cugir, (2). În zonele turistice și de agrement Scărișoara, Arieșeni, Casa de Piatră, Valea Frumoasei, (3). În zona resurselor de apă și a amenajărilor hidroenergetice râul Sebeș, râul Cugir, parțial râul Arieș, (4). Pe căile de comunicație DN 67C Sebeș - Novaci, Alba Iulia - Câmpeni – Gârda.

1.4. Fondul de locuințe

În județul Alba fondul de locuințe se constituie din 142272 locuințe, 347057 camere de locuit, în suprafață totală de 5506900 mp. Din totalul locuințelor 97,9% sunt în proprietate privată, iar restul în proprietate majoritară de stat (vezi grafic nr., FONDUL DE LOCUINTE, la sfârșitul anului 2004 – sursa: Institutul National de Statistica). Structura locuințelor păstrează dominant sistemul de locuit colectiv, semnalându-se dezvoltarea locuinței unifamiliale pe lot. Informațiile din punct de vedere tipologic sunt următoarele:

1. Locuința colectivă se caracterizează prin ansambluri și cartiere cu sau fără spații comerciale la parter și cu echipare edilitară bună. Regimul de înălțime este în general de parter și 4 nivele, excepție făcând locuințele colective din municipiul Alba Iulia care depășesc 4 etaje în zona centrală.

2. Locuința individuală care se diferențiază în funcție de zona geografică:

- Locuința individuală în zona de luncă unde ocupația de bază - cultivarea terenurilor agricole și viticultura a determinat folosirea eficientă a vetrei satului și o concentrare maximă în aliniament la artera de circulație pentru a lăsa cât mai mult teren disponibil pentru agricultură, aici predomină locuința dotată cu utilități urbane.
- Locuința individuală caracteristică zonei de deal cu curte închisă, cu o raportare a casei la drum, la punctele cardinale și la mărimea gospodăriei.
- Locuința individuală caracteristică zonei montane parte componentă a nucleului gospodăresc alături de anexele gospodărești formate din cămară, șură cu grajd, cotețe etc. diferă în raport cu configurația geografică a terenului fiind fie gospodării ale crângului amplasate într-un spațiu larg la distanțe variabile unele față de celelalte, fie gospodării amplasate de-a lungul văilor având o structură concentrată pe o suprafață dată cu delimitări clare marcate prin împrejmuiri.

O caracteristică specială a locuinței individuale din zonele de influență săsească (Gârbova, Câlnic, Șpring, Sebeș, Săsciori, Șugag) este organizarea gospodăriei cu curte închisă.

În orașele Sebeș, Aiud, Blaj și Abrud se remarcă locuința parte componentă a structurii urbane de tip medieval cu front îngust la stradă și o dezvoltare în adâncimea lotului.

1.5. Piața de terenuri

Inventarierea datelor asupra mișcării terenurilor identifică concentrări de interes pentru investiții pe coridorul Aiud - Alba Iulia - Sebeș, clasificate pe trei grupări. Prima grupare teritorială este triunghiul Alba Iulia – Sebeș - Vințu de Jos unde se constată o concentrare de terenuri oferite pieței în proporție de cca. 65% din totalul ofertelor.

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ALBA

VOLUMUL VII

STRATEGIA DE AMENAJARE A TERITORIULUI

A doua grupare se referă la coridorul economic Aiud-Alba Iulia, cu o activitate specială în zona Teiuș, Galda de Jos, Ighiu, Ampoița, Valea Mânăstirii, și Sântimbru.

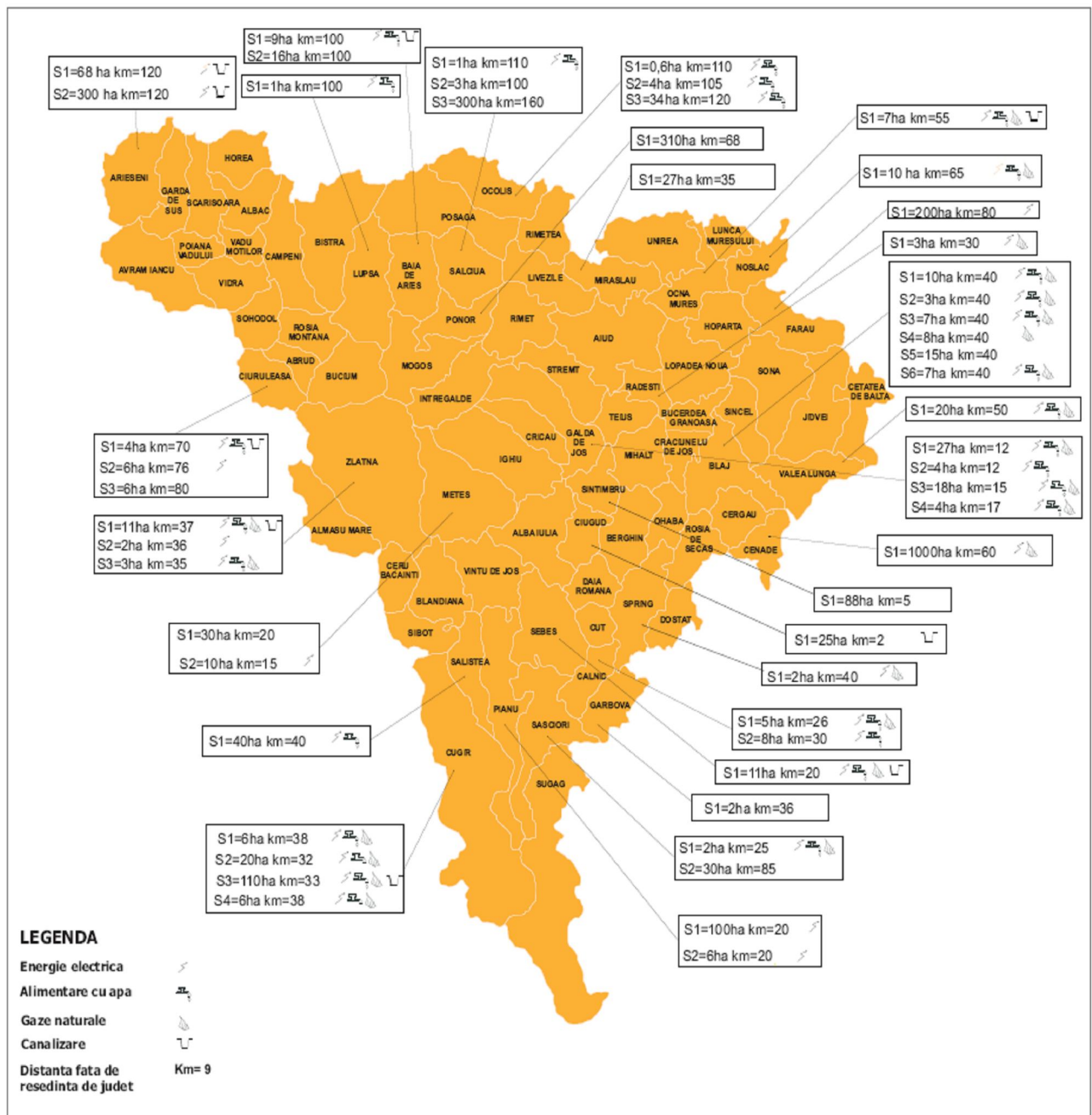
Gruparea teritorială Aiud-Ciugud se găsește pe un al treilea nivel de interes, iar izolat, la granița cu județul Bihor, se identifică prin dinamism imobiliar, pe funcțiuni turistice, comuna Arieșeni.

Din punct de vedere al prețului, Alba Iulia-Micești oferta se situează pe palierul 35-45 euro/mp, pentru loturi de teren cuprinse între 500-1000 mp. Alba Iulia - Oarda reprezintă al doilea nivel de prețuri cuprins constant între 10-24 euro/mp.

Gruparea a doua înregistrează variații mari de prețuri, mai ridicate în apropierea DN, și care pot fi situate în medie la cca 18 euro/mp.

Arieșeni, care se bucură de un monopol natural, oferă prețuri în jurul sumei de 35 euro/mp.

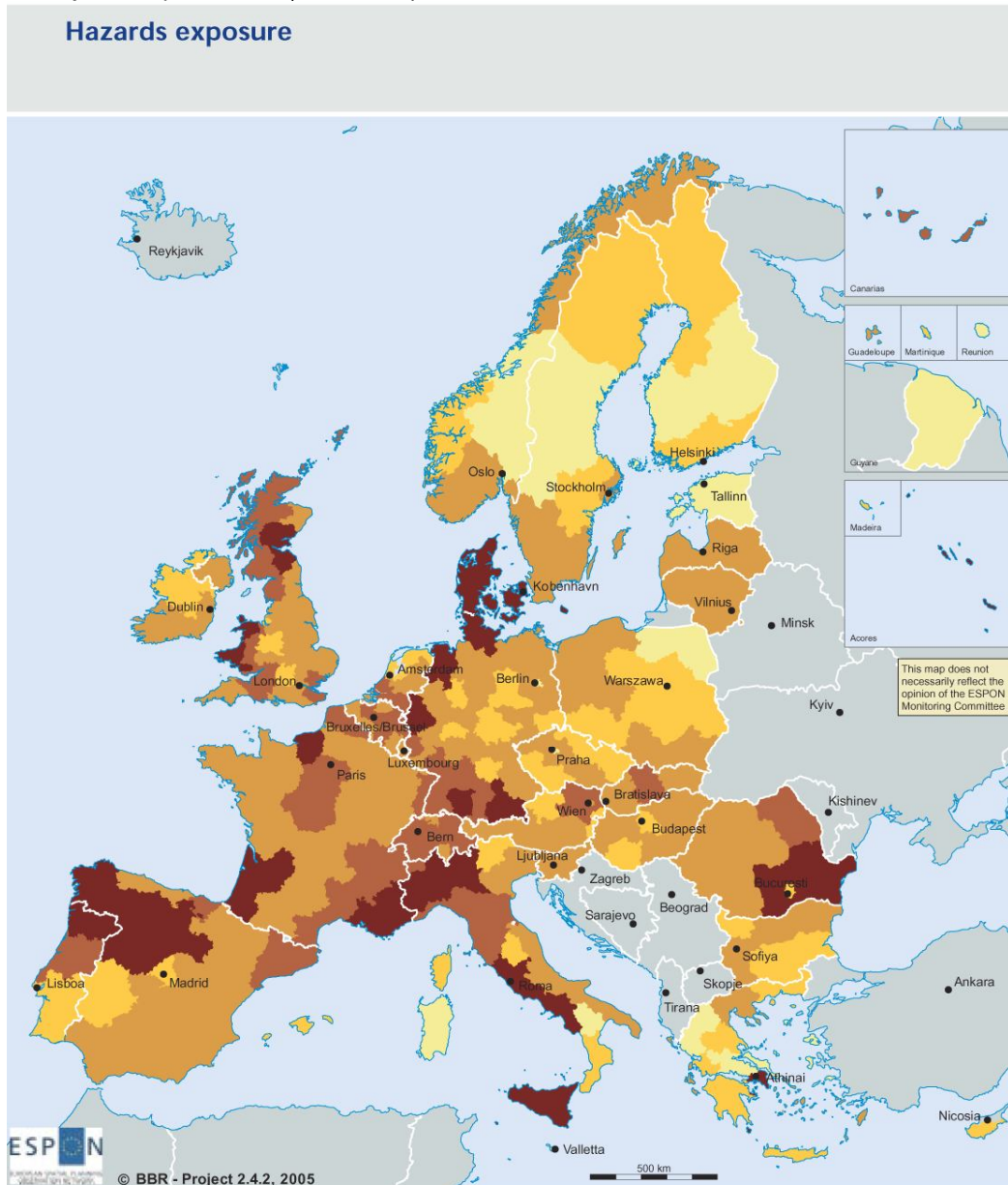
Harta nr. 11 prezintă amplasare terenurilor libere oferite pieței pentru investiții viitoare

1.6. Riscuri naturale

Județul Alba, privit în contextul teritoriului european, este clasificat „sub mediu” în ceea ce privește expunerea la riscurile naturale, dar la foarte ridicat în ceea ce privește vulnerabilitatea la risc în condițiile unui PIB sub 80% din media UE-25. Harta nr. 12 ia în considerație indicatori care definesc șapte evenimente de risc: inundații, furtuni, cutremur, vulcani, incendii în păduri, contaminare radioactivă (distanța de centrale nucleare) și accidente cu petrol (rafinării, țevi, etc.).

Degree of hazard exposure as an aggregate of 7 indicators:

- Flood events (Regional average number of flood events) -
- Winter storms (Probability of having winter storms) -
- Earthquake hazard potential (Mean value of grid points inside NUTS 2 boundaries) -
- Volcanoes (Number of all volcanoes in NUTS 2 area) -
- Forest fires (Number of fires 1998-2002) -
- Risk of radioactive contamination (Distance from nuclear power plants) -
- Oil hazards (Average of 3 indicators: harbours, pipeline, refineries) -

- Below average
- Moderately below average
- Average
- Moderately above average
- Above average

© EuroGeographics Association
for administrative boundaries

Regional level: NUTS 2

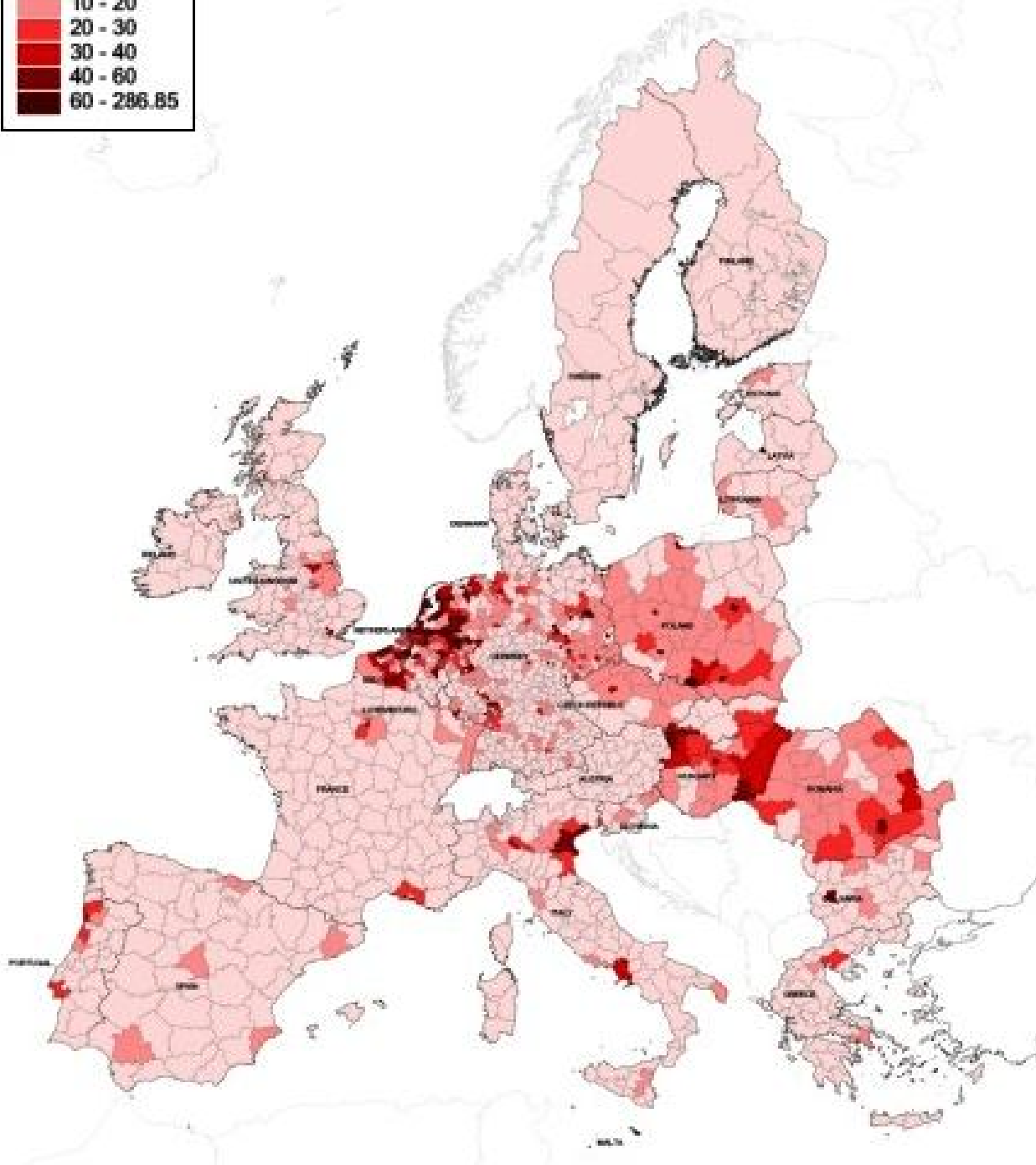
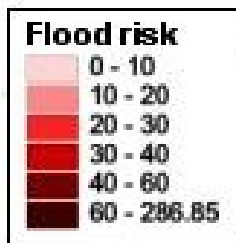
Origin of data: ESPON 2.4.2 BBR,
own calculations

Source: ESPON database

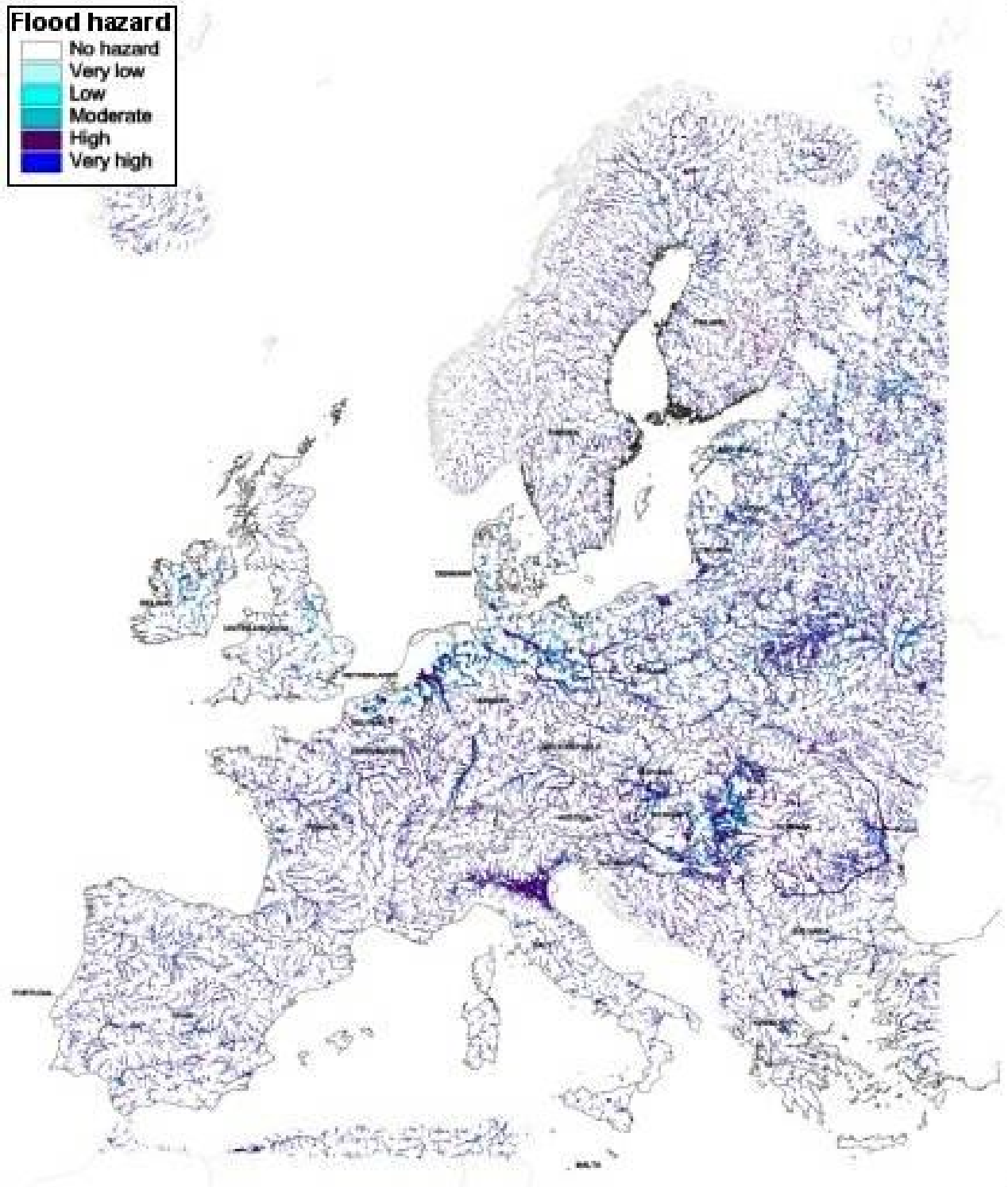
Harta nr. 12: Expunerea la riscuri naturale (sursa: ESPON)

Harta nr.13 se referă în mod special la riscul de inundație. Nivelul de risc la inundații este prezentat cu valori medii pentru fiecare din pentru zonele NUTS3 și sunt clasificate de la nivelul cel mai scăzut, la cel mai ridicat. Județul Alba se află într-o situație de risc sub-medie, situație expusă în harta nr.14 și la nivel de bazin hidrografic.

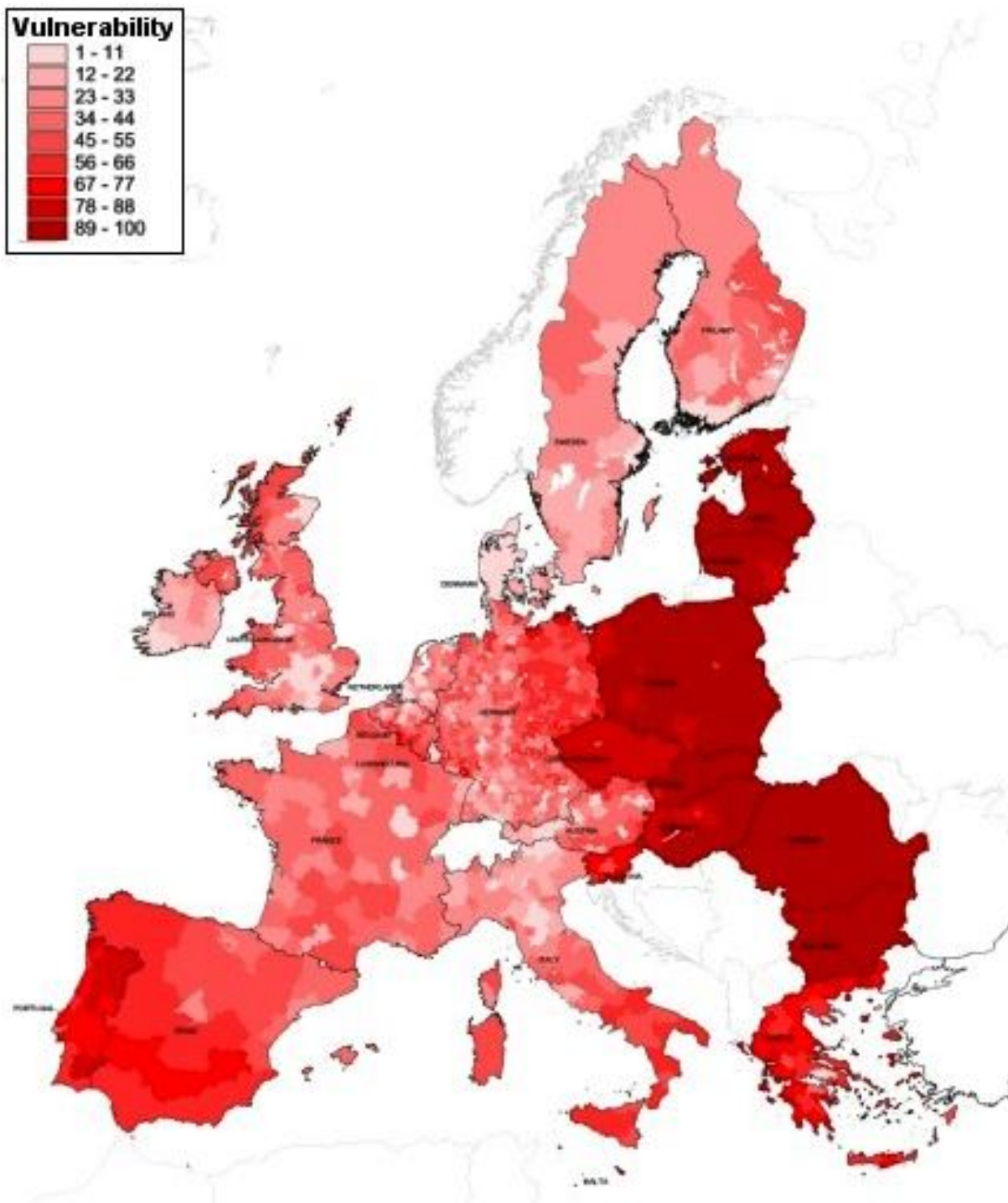

Harta nr. 13: Riscul la inundații (sursa: ESPON)

Harta nr. 14: Riscul la inundații (sursa: ESPON)

Riscurile naturale pot adânci diferența dintre regiunile bogate și cele sărace. De aceea vulnerabilitatea la riscurile naturale este considerată și în raport cu PIB, plecând de la ipoteza că regiunile cele mai sărace sunt slab pregătite și în consecință mai vulnerabile la riscuri naturale de orice tip (vezi harta 15).

Harta nr. 15: Gradul de vulnerabilitate (sursa: ESPON)

1.7. Disparității teritoriale

Datele cantitative prezentate nu au o repartiție uniformă în teritoriu. Prezintă disparități între partea de est și partea de vest a județului în ceea ce privește sistemul urban-rural și între partea de sud și nord în ceea ce privește sistemul urban. Primarii orașelor și comunelor intervievate consideră patrimoniul cultural bun și foarte bun în proporție de 65%, iar patrimoniul natural în proporție de 85%. Cea mai mare parte a municipiilor, orașelor și comunelor își vor finaliza strategiile de dezvoltare la nivel de proiecte la mijlocul anului 2007. O prezentare a sistemului urban și a sistemului rural prezintă următoarele particularități:

Sistemul urban

Din punct de vedere energetic sistemul urban al județului Alba este echipat corespunzător având în proporție de peste 95% acces la electricitate și gaz natural. În ceea ce privește alimentare cu apă potabilă sistemul este considerat bun și foarte bun în proporție de 85%. În aceeași proporție, dar în sens negativ, este apreciat sistemul de canalizarea și de epurare a apelor uzate. Tronsonul CF Teiuș-Vințu de Jos asigură o bună accesibilitate. Depozitarea deșeurilor menajere este considerată slabă și foarte slabă în 65% din municipii și orașe.

O inventariere a patrimoniului public, terenuri și clădiri, arată că 25% din orașe au teren urban în proprietate și 50% din consiliile locale mai dețin clădiri. Managementul public este considerat bun în proporție de 90%, în timp ce patru din orașele intervievate nu au PUG-uri actualizate, dar în curs de contractare.

Dezvoltarea economică este percepută în stare bună și foarte bună de cca 55% din orașele intervievate. Forța de muncă, din punct de vedere al calificării, este percepută ca pozitivă în proporție de 72% din intervievați. Agenții economici, în sectorul producție și servicii au o infrastructură percepută bună și foarte bună în proporție de 60-65%. În ceea ce privește serviciile hoteliere numai 35% din orașele intervievate consideră infrastructura hotelieră bună. Numai 35% consideră bun și foarte bun gradul de sprijin al dezvoltării sectorului IMM-uri în timp ce 50% au o infrastructură de comunicare/diseminare informații.

Sistemul rural

Din punct de vedere energetic, cca 30% au alimentare cu gaz natural, în timp ce 85% au alimentare cu energie electrică și telefonie. Din punct de vedere al accesibilității 45% din comune nu au acces la CF, iar 75% consideră infrastructura de drumuri în stare slabă și foarte slabă. Din punct de vedere al alimentării cu apă potabilă și canalizare 70% din comune consideră rețeaua de apă slabă și foarte slabă în timp ce numai 5% au sistem de canalizare și sistem de epurare a apelor uzate. Depozitarea deșeurilor menajere este considerată slabă și foarte slabă în 70% din comune.

Din punct de vedere economic, sistemul rural are disparități între dinamica zonelor estice și sud estice ale județului comparativ cu zona Munților Apuseni. Agenții economici implicați în activități agricole din agricultură sunt clasificați slab și foarte slab în proporție de 75%, în timp ce agenți economici în producție și servicii sunt percepuți slab și foarte slab în proporție de 65%. În ceea ce privește forța de muncă, aceasta reprezintă o problemă în proporție de 40% din comunele județului. Zonele rurale nu au sprijin în dezvoltarea IMM-urilor și cca. jumătate din comune semnalizează lipsa accesului la informații legate de dezvoltarea economică.

O inventariere a potențialului dezvoltării prin valorificarea patrimoniului aflat în patrimoniul public, terenuri și clădiri, 50% din comunele județului dețin în proprietate un fond posibil de valorificat concesiune sau prin parteneriat public-privat. Aceste forme pot suplini resursele la bugetul local care este perceput ca suficient numai de 15% din primarii comunelor.

1.8. Dezvoltarea demografică și socială

Demografia

Populația județului Alba la 01 ianuarie 2005 era de 380,1 mii persoane, (locul 28 la nivel național) din care 220.4 mii locuiesc în mediul urban (58.0 %) și 159.7 mii locuiesc în mediul rural (42.0 %). Densitatea populației pe kilometru pătrat este de 63 locuitori. Analiza structurii populației stabile la ultimul recensământ (2002), pe grupele majore de vârstă se prezintă astfel: copiii sub 14 ani dețin 17,5%, persoanele vârstnice peste 59 de ani constituie 19,8% din totalul populației, iar persoanele între 14 și 59 ani reprezintă 62,7%. Persoanele adulte, cu potențial activ de ocupare (15 – 59 de ani, și până în 62 de ani) reprezintă 67.6% din populația aferentă mediului rezidențial urban, ponderea acestora fiind mai evidentă în orașele cu un potențial de dezvoltare economică mai ridicat: Alba Iulia (72.2 %), Sebeș, Blaj, Aiud (70.2 %) sau Cugir (68.2 %).

În mediul rural, populația adultă cu potențial activ de muncă deține 56.2%. Persoanele vârstnice sunt majoritare în mediul rural (25.7%) față de mediul urban (15.4%). Cel mai scăzut nivel al populației peste 60 de ani se înregistrează în orașe și municipii – Alba Iulia deținând primul loc în acest sens (11.8 %), iar la nivelul mediului rural, această categorie populațională înregistrează valori sub 20 % în comune precum: Șugag (15.3 %), Jidvei (17.8 %), Bistra (18.3 %) și Săsciori (18.6 %). Localitatea cu cele mai multe persoane vârstnice în totalul populației o reprezintă comuna Ohaba (53.5 %).

În județul Alba există 133 de sate cu o populație sub 50 locuitori unde la recensământul din 2002 s-au înregistrat 3583 persoane, rezultând o medie pe sat de 27 locuitori; în 7 sate trăiau între 1 și 5 locuitori, în 15 sate între 6 și 10 locuitori, iar în 21 sate între 11 și 20 locuitori. În 15 din celelalte 40 de unități administrativ teritoriale, la recensământul din 2002 mai existau 60 de sate cu o populație sub 50 locuitori. Conform datelor din recensământul populației din martie 2002, 6 sate erau complet depopulate (populația = 0) și anume Cicârd, Incești, Doptaru, Carpenii de Sus, Hărăști și Poieni.

Luând în calcul rata îmbătrânirii demografice în context regional (numărul de persoane vârstnice ce revin la 1000 persoane tinere), aceasta a crescut în Regiunea Centru de la 609 ‰ în 1990 la 1035 ‰ în 2002, plasând regiunea sub media națională (1110 ‰). Județele Alba (1138 ‰) și Mureș (1117 ‰) au cel mai mare număr de bătrâni raportat la numărul de tineri. Rata de dependență demografică analizată ca raport între numărul persoanelor vârstnice ce revin la 100 persoane adulte a avut o tendință de creștere din 1990 până în 2003, situând județul Alba, la 30.4%. Județul Alba înregistrează după județul Mureș (58.5%), cea mai crescută rată de dependență demografică ca raport între numărul persoanelor tinere și vârstnice ce revin la 100 persoane în vârstă de muncă (56.2 %).

Conform datelor Direcției Generale de Statistică Regională Alba, în perioada 1966-2004, în județul Alba s-au născut 242384 copii (6215 în medie anual), rata medie anuală a natalității fiind de 14.6‰. În 2004 au fost înregistrați 3590 de nou născuți, rata natalității fiind de 9.4‰. În aceeași perioadă de analiză, în județul Alba au decedat 177770 persoane (4558 decese în medie pe an) iar rata medie anuală a mortalității a fost de 10.7‰. Numărul deceselor (media anuală) înregistrat în 2004 și rata medie anuală a mortalității a fost de 4730, respectiv 12.3‰.

Soldul migrației populației în perioada 1966-2004 a fost de -52760 persoane (cu o medie anuală de -1353 persoane) și o rată medie anuală de – 3.2 ‰, rezultând o depopulare a județului în 39 de ani mai mare decât populația actuală a orașului Alba Iulia sau aproximativ cât a municipiului Aiud și Sebeș la un loc. Cele mai mari valori negative ale migrației s-au înregistrat la nivelul mediului urban în orașele Baia de Arieș (-7.7 ‰) și Zlatna (-5.2 ‰), iar în mediul rural în comunele Ceru Băcăinți (-28.3 ‰), Râmeț (-26.7 ‰), Întregalde (-26.1 ‰), Doștat (-25.4 ‰), Roșia de Secaș (-22.6 ‰), Fărău (-22.1 ‰), Ohaba (-21.2 ‰), Ponor (-20.6 ‰), Mogoș (-20.4 ‰) și Cenade (-20.3 ‰). (sursa: Direcția de Statistică Alba).

La nivel național și regional, în general, și în particular la nivelul județului Alba, ca urmare a evoluțiilor demografice din ultimii ani și a celor previzionate pe termen mediu și lung, populația tânără (aptă de muncă) se va reduce cu aproximativ 20%, cu accent îndeosebi la nivelul grupelor demografice școlare de 15 – 24 de ani. Populația județului Alba va scădea continuu în viitorii 10 ani, atât ca urmare a migrației, cât și datorită fenomenelor naturale (rata scăzută a natalității, creșterea ratei mortalității, îmbătrânire demografică în special în mediul rural). INS evidențiază că până în anul 2020 depopularea se va accentua în zonele: Podișul Secașelor, Podișul Târnavelor, Zona de deal de pe cursul superior al Mureșului și majoritatea localităților rurale din zona montană. În perioada următoare de timp (până în 2025), specialiștii în demografie apreciază că, la nivel național, se va înregistra o scădere a populației tuturor județelor. În județul Alba scăderea va fi dramatică - valoarea maximă – 61,9 mii de locuitori – fiind cea mai mare din Regiunea de Dezvoltare 7 Centru).

Structura etnică a populației județului Alba, conform datelor de la recensământul din martie 2002 raportate la totalul populației, prezintă următoarea situație: români (90.4 %), maghiari (5.4 %), germani (0.3 %), rromi (3.7 %), alte naționalități (0.1 %). Structura populației județului Alba după limba maternă, potențează următoarea situație: total populație – 382747, din care: 357753 vorbitori de limba română; 19707 – maghiară; 3974 – romanes; 1003 – germană; 22 - rusă; 21 – turcă; 20 - ucraineană; 11 - bulgară; 9 - slovacă; 4 - croată; 4 - poloneză; 3 - idiș; 3 - greacă; 3 – sârbească; 2 – cehă.

O analiză de distribuție/ polaritate a reprezentării etnice în județul Alba subliniază existența a 6 comunități rurale – Arieșeni, Ciuruleasa, Gârda de Sus, Râmeț, Poiana Vadului și Vadul Moșilor – unde populația este exclusiv de etnie română, în timp în alte 40 de comunități, aceasta depășește 95 % din totalul etniilor conlocuitoare. Populația de etnie maghiară este prezentă în proporții semnificative în localitățile: Rimetea (87.3 %), Lopadea Nouă (53.3 %), Miraslău (26.9 %), Sona (26.1 %), Fărău (25.2 %), Rădești (20.9 %), Cetatea de Baltă (19.4 %), Noșlac (19.1 %), Aiud (16.5 %), Crăciunelul de Jos (16 %), Unirea (12 %), Ocna Mureș (10.6 %). Populația de etnie rromă este a treia etnie ca pondere la nivelul județului Alba fiind semnificativ reprezentată în localitățile: Cetatea de Baltă (26 %), Unirea (13.6 %), Jidvei (14.5 %), Scărișoara (12.3 %), Blaj (9.2 %) și Sâncel (8.7 %).

În județul Alba religia predominantă este cea ortodoxă, aceștia fiind în proporție de 86,2 %. Ortodocșii conviețuiesc în armonie cu romano - catolici, reformați, greco - catolici, penticostali, bapțiști sau reprezentanți ai altor religii.

Din punct de vedere al pregătirii educaționale aferente populației de 10 ani și peste, datele statistice evidențiază faptul că din totalul de 343 652 persoane la nivel de județ: 18970 de persoane dețin studii superioare de lungă durată; 1725 persoane cu studii superioare de scurtă durată; 11029 persoane au absolvit școli post-liceale și de maiștri; 73592 au absolvit studii liceale; 60445 au absolvit școli profesionale și de ucenici; 93693 au terminat gimnaziul; 66167 au terminat ciclul primar de studii, 17803 persoane sunt fără școală absolvită și 228 persoane nu au declarat forma de educație absolvită.

Educația

În anul școlar 2004 – 2005, la nivelul județului Alba numărul total de elevi în învățământul obligatoriu (cls. I - X) a fost de 41172, din care în mediul urban - 26432, iar în mediul rural - 14740. Din totalul de 41172 elevi, 22604 sunt de sex feminin (54.9 %). Conform Inspectoratului Școlar Județean structura numerică, rezidențială și de gen pe cicluri educaționale a județului Alba, în anul școlar 2006 – 2007 se prezintă astfel:

- învățământul preșcolar cu un efectiv de 11754 copii din care în mediul urban 6671 și 5074 în mediul rural
- învățământul primar (clasele I-IV) cu un efectiv de 15296 elevi, din care în mediul urban 8302 iar în mediul rural 6994
- învățământul gimnazial (clasele V-VIII) cu un efectiv de 15616 elevi din care în mediul urban 9316, iar în mediul rural 6300.
- învățământul liceal de zi (clasele IX-XII) cu un efectiv de 11223 elevi din care în mediul urban 11144 iar în mediul rural 79, iar în liceu tehnologic, cls XII, 894 elevi în mediul urban
- învățământul liceal seral (clasele IX-XIII) și cel cu frecvență redusă cu un efectiv de elevi din care la liceu seral 835 elevi, iar la frecvență redusă 543 elevi, toți în mediul urban
- în învățământul profesional au funcționat 117 clase în Școli de Arte și Meserii, din care 1 în mediul rural, iar pentru anul de completare cls. XI, 58
- în învățământul postliceal au funcționat 15 clase, toate în mediul urban, cu un efectiv de 361 elevi

Referitor la învățământul superior, structura actuală a „Universității 1 Decembrie 1918 Alba Iulia” cuprinde 26 de specializări, organizate pe patru facultăți: Facultatea de Istorie și Filologie, Facultatea de Științe, Facultatea de Drept și Științe Sociale, Facultatea de Teologie Ortodoxă. Universitatea școlarizează un număr de aproximativ 7000 de studenți, la trei forme de învățământ: de zi, la distanță și cu frecvență redusă.

În ceea ce privește elevii cu cerințe educaționale speciale, la nivelul județului Alba sunt înregistrați ca fiind înscriși în diverse forme de învățământ un total de 796 copii și elevi, din care la grădinițe sunt 31 copii, la învățământul primar 181 iar la învățământul gimnazial un număr de 359 elevi. Pe lângă copiii și elevii încadrați în unitățile de învățământ de masă există un număr de copii și elevi care urmează forme alternative de învățământ, la domiciliul copiilor, care se desfășoară prin profesorii itineranți.

În județul Alba, numărul cadrelor didactice încadrate pe posturi sau catedre din unitățile de învățământ de stat a fost 5731, crescut față de anii precedenți, din care un procent de 64,7% în mediul urban. În multe din zonele rurale și izolate se desfășoară învățământ simultan, iar profesorii sunt titulari pe mai multe discipline. .

Sănătate

În conformitate cu datele culese la nivelul anului 2005, asistența medicală spitalicească este asigurată de 9 spitale, din care 8 pentru adulți și 2 sanatorii TBC. Numărul mediu de pacienți/medic de familie este 1762. Un număr de 13 medici și două persoane cu studii socio - umane efectuează activități de medicină preventivă. Problemele majore ale spitalelor le constituie deficitul de cadre medicale specializate, costurile mari de întreținere ale unităților – în special cele privitoare la asigurarea confortului termic, aparatura medicală învechită și neperformantă, infrastructura de transport specifică – depășită fizic și moral.

Asistența medicală primară se realizează prin intermediul a 232 cabinete medicale de familie și medicină generală, din care 143 (62 %) în mediul urban și 89 (38 %) în mediul rural. Asistența ambulatorie de specialitate se realizează prin 2 centre medicale publice, 4 policlinici private, 37 cabinete private, 8 dispensare publice și la domiciliu din mediul rural. Problema majoră constată la acest nivel o reprezintă deficitul de specialiști în mediul rural și în spitalele mici, deficit care determină scăderea utilizării ambulatoriilor din mediul rural sau ambulatoriilor spitalelor mici și suprasolicitarea cabinetelor de specialitate ale Spitalului Județean. Asistența de urgență prespitalicească se realizează printr-un serviciu județean de Ambulanță, 10 puncte de lucru (substații). Dotarea centrelor de permanență este deficitară, atât ca aparatură cât și ca medicamente și materiale sanitare. Majoritatea spațiilor în care acestea funcționează necesită reabilitare și întreținere curentă. Asistența stomatologică se realizează prin 130 cabinete stomatologice, comodate și private, din care peste 75 % sunt amplasate în mediul urban. Dotarea cu echipamente și materiale este în general mai bună în cabinetele private. Asistența medicală a colectivităților de preșcolari și elevi este deficitară ca urmare a numărului mic de medici școlari. În mediul urban sunt organizate 14 cabinete medicale școlare, iar în mediul rural asistența școlarului este teoretic asigurată de medicul de familie dar practic, cu excepția vaccinărilor și uneori a triajului epidemiologic nu se desfășoară nici o altă activitate.

În județul Alba numărul paturilor aflate în spitale este în scădere, mai mare decât media pe Regiune și anume cu 23,8%, iar în cifre absolute cu 747 paturi. Personalul sanitar mediu scade cu 9,7%. Numărul medicilor stomatologi scade peste media regiunii și anume cu 23 medici (-28%). Scăderi peste media din regiune există la numărul de farmaciști cu 12 (-23,5%; de la 51 farmaciști în anul 1998 la 39 în 2003).

Asistență socială

Conform datelor Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Alba, la finalul anului 2006, în centrele SPS (Serviciu Public Specializat) din județ, beneficiau de protecție specială un număr total de 630 copii, din care: în centre de plasament clasice 152 copii, în centre de tip familial 209 copii, în centre de îngrijire sau recuperare de zi 143 copii, în servicii săptămânale 24 copii, în centre rezidențiale pentru copii cu dizabilități 85 copii, în centre maternale 9 copii - 8 mame, în serviciu pentru dezvoltarea deprinderilor de viață independentă 8 tineri.

Numărul copiilor beneficiari ai măsurii de protecție specială – plasament la familie/persoane, inclusiv rude până la gradul IV este 569, mai scăzut comparativ cu finele anului trecut când a fost de 591 copii. Scăderea numărului de copii aflați în plasament

familial se datorează accentului pus pe responsabilizarea familiei biologice de a-și crește proprii copii și pe implicarea familiei extinse în sprijinirea acestora. Numărul copiilor ocrotiți la asistenți maternali profesioniști, angajați SPS și OPA, este de 298 copii, acesta menținându-se la un nivel relativ constant, comparativ cu finele anului trecut – 314 copii. Numărul relativ mare de copii protejați în rețeaua asistenților maternali profesioniști se explică prin faptul că legislația actuală interzice ocrotirea copiilor, în intervalul de vârstă 0-2 ani, în centre de plasament și recomandă plasarea acestora în familii substituit.

În evidența DGASPC Alba, un număr de 110 copii sunt ocrotiți în case de tip familial aparținând organizațiilor private autorizate. Cu sprijinul organizațiilor private autorizate, în baza unor convenții de cooperare se realizează procesul de recuperare și reabilitare a copilului cu dizabilități multiple, în regim de zi, în localitățile Alba Iulia și Sebeș

Numărul persoanelor adulte asistate era de 798 în anul 2003, din care: 418 în centre de recuperare și reabilitare neuropsihică, 280 în Centre de îngrijire și asistență și 100 în cămine pentru bătrâni (Alba Iulia). Activitatea Comisiei de Evaluare a Persoanelor cu Handicap pentru Adulți s-a axat pe evaluarea și reevaluarea tuturor persoanelor adulte cu handicap din județul Alba. În acest sens, în cursul anului 2006, au fost evaluate 5.578 persoane adulte, dintre acestea 575 persoane neîncadrându-se într-o categorie de handicap. Cele 5.003 persoane cu handicap, au fost încadrate, conform legii, în următoarele categorii: 882 persoane cu handicap grav, 3802 cu handicap accentuat și 319 persoane cu handicap mediu.

Siguranța cetățeanului

La nivelul județului Alba, rata criminalității, după numărul persoanelor cercetate pentru comiterea de infracțiuni în perioada anului 2005, este de 953, ceea ce situează județul în prima parte a clasamentului întocmit pe țară (locul 10). Rata relativ ridicată a criminalității, este dată de constatările de natură economico – financiară, unde județul Alba ocupă locul 3 pe țară, în timp ce județul Hunedoara ocupă locul 1, Mureș locul 14, Cluj locul 17 și Sibiu locul 33.

Trebuie evidențiat că în ultimii 2 ani a scăzut semnificativ numărul infracțiunilor (de la 6598 în anul 2000 la 4424 în anul 2005). Acest fapt se datorează schimbării legislației penale prea severe cu una mai liberală, care a dezincriminat câteva fapte. Județul Alba nu a înregistrat probleme deosebite în ce privește faptele de natură judiciară, iar alături de Sibiu se regăsește în partea de jos a clasamentului.

Un aspect important se referă la faptul că infracționalitatea juvenilă ar putea deveni o problemă. Ca indicatori, pe primul loc la infracționalități în jud. Alba sunt furturile, majoritatea înregistrându-se la tineri, factorul favorizant fiind alcoolul. Totodată, analizele criminologice realizate în prima jumătate a anului 2006 relevă că jumătate dintre persoanele care au comis infracțiuni privitoare la viața sexuală cu victime minori sunt de asemenea minori. Consumul de droguri și consumul de alcool și tutun sunt percepute ca probleme viitoare.

Cultura

Dezvoltarea socio - culturală, este văzută ca fiind un indice al calității și atractivității vieții în mediul urban și rural.

Cultura are rol activ, fiind considerată un factor de dezvoltare socială și comunitară, factor al calității vieții, o forță de coeziune socială, un mod de viață al individului și al societății, ca o expresie a identității personale și colective.

La nivel regional, dezvoltarea se concentrează în primul rând în zonele purtătoare de semnificații, care au valențe socio-culturale, transformându-le în embleme ale regiunii respective. Localitățile județului, în conformitate cu prevederile legii 351/2001, vor realiza programe de protecție a mediului, de conservare a valorilor peisajului, a zonelor plantate și a cursurilor de apă ce se constituie ca resurse pentru aceste localități pentru rezidenți și pentru a atrage vizitatori interesați în turism cultural sau ecologic. Valorificarea oportunităților de dezvoltare legate de utilizarea fondurilor pentru reabilitarea patrimoniului construit din cadrul POR - axa 5, precum și a altor programe europene ce vizează domeniul cultural și al participării cetățenilor la actul de cultură reprezintă tendința firească pentru intervenția pe termen scurt și mediu a administrației publice în acest sector strategic al județului Alba.

Patrimoniul tangibil

La nivel național, regiunea Centru (7), în care este inclus și județul Alba, este favorizată cu privire la densitatea monumentelor și programelor naționale și internaționale. Se constată în județul Alba o densitate semnificativă de monumentele istorice de valoare națională, lista acestora, publicată de Ministerul Culturii și Cultelor - Institutul Național al Monumentelor Istorice (2004) și conform Legii 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - secțiunea III Zone protejate.

Patrimoniul intangibil

Patrimoniul intangibil poate fi identificat pe toată suprafața județului, dar se pot remarca diferențe de concentrare a unor categorii în mediul urban, spre deosebire de cel rural. Evenimentele și manifestările culturale, ating următoarele domenii, în funcție de amploare și importanță, devenind de interes național și internațional precum expoziții de pictură, grafică, sculptură, fotografie, expoziții de meșteșuguri tradiționale costume, ceramică artă naivă, comunicări, simpozioane, forumuri, congrese, lansări de carte și de lansări de CD-uri și de casete audio, vizionări de filme.

Existența multiculturalismului etnic se reflectă în patrimoniul intangibil, care include la capitolul diversității culturale urme importante, cu o mare valoare istorică și culturală precum cercetarea istorică, etnologică, etnoculturală, memorialistica (aniversări, comemorări), precum și conservarea, dezvoltarea și punerea în valoare a identității culturale și lingvistice, protejarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural național mobil și imobil, cooperare interculturală externă.

În mediul urban este favorizată dezvoltarea categoriilor cuprinzând lectura publică și biblioteci, arte vizuale, artele spectacolului, industriile culturale (industria cărții, industria fonogramelor, videogramelor și multimedia), industria filmului, serviciile audiovizuale. Manifestările prilejuite în mediul urban (Alba Iulia, Blaj, Sebeș, Aiud) de comemorarea datelor istorice de importanță națională, a unor personalități culturale și istorice (Mihai Viteazul, Horia Cloșca și Crișan, Avram Iancu, reprezentanții Scolii Ardelene, etc.) reprezintă evenimente culturale de tradiție. În cazul municipiului Alba Iulia, patrimoniul intangibil al orașului, identificat în artele spectacolului, este asociat cu o serie de evenimente comemorative (cum ar fi Ziua Națională a României).

De cele mai multe ori, în mediul urban, orașul este asociat cu evenimentul comemorativ pe care îl găzduiește, Alba-Iulia fiind recunoscută ca orașul în care a fost hotărâtă Unirea Transilvaniei cu România, în 1918. Totodată evenimentele adiacente pe care Alba Iulia le găzduiește - Congresul Spiritualității Românești, încurajarea manifestărilor tradiționale, contribuie la creșterea importanței orașului, în sensul diversității culturale.

În mediul rural, modalitățile tradiționale de expresie s-au conservat mai bine. Conservarea cadrului originar - multe case sunt declarate monumente istorice de interes național și județean, a contribuit la localizarea patrimoniului intangibil cu precădere în anumite zone, considerate purtătoare de tradiții. „*Tara Moșilor*” este un tezaur spațial de artă și obiceiuri populare, distingându-se localitățile: Avram Iancu (tradiționala vatră a tulnicului folosit de femei, unde se află o vestită echipă de tulnicărese); Bucium (cel mai bogat și mai interesant port popular românesc din această parte a țării); Căpâlna (obiceiuri legate de existența oierilor); Bucurdea Vinoasă și Biia (școală populară de arte: țesături, cusături), Laz și Vinerea (pictură pe sticlă); Săsciori (ceramică roșie smălțuită și nesmălțuită); Sugag (școală populară de artă în cioplitul lemnului); Vidra și Horea (așezare tipic moțească, cu meșteri tulnicari și ciubărași). Târgurile și sărbătorile tradiționale (Târgul de fete de la Găina, Târgul de Turism Rural de la Albac, Ziua Lemnarului, Cununa Grâului, etc.), alături de festivalurile cântecului românesc, au o relevanță majoră pentru imaginea culturală națională. De asemenea, organizarea de evenimente culturale de notorietate, cu participarea unor interpreți și ansambluri artistice de prestigiu din România și din alte țări (Festivalul Internațional Lucian Blaga., Tabăra Internațională Interart, Festivalul Strugurele de Aur, ș.a.) stimulează creativitatea contemporană și dialogul dintre culturi.

1.9. Economia

Forța de muncă

Piața muncii din România, în general și cea a județului Alba, în particular, a suferit transformări majore în contextul procesului de restructurare economică manifestate prin reducerea populației active și a populației ocupate, menținerea șomajului la valori relativ constante (cu excepția perioadelor de recesiune economică), dar creșterea șomajului de lungă durată și – aspect cu conotații puternic negative – creșterea populației inactive. Impactul fenomenelor demografice asupra evoluției resurselor de muncă (scăderea natalității, menținerea mortalității ridicate, creșterea migrației externe) a fost însoțit de efecte economice cum ar fi restructurarea economică, recesiune care a accentuat migrația urban-rural și ocuparea în agricultura de semi-subsistență, dezvoltarea pieței muncii informale sau constituirea unui segment important de populație inactivă.

În județul Alba populația ocupată reprezintă 43,8% din populația județului, mai mult decât media pe țară de 38,0%. În cadrul populației ocupate, 31,4% sunt ocupați în agricultură, 32,2% în industrie, 36,4% în servicii (din care majoritatea sunt angajați în comerț – 11,5%). Din populația ocupată, 46,7% sunt femei. În perioada 1992-2003, populația ocupată a scăzut continuu, ca urmare a procesului de restructurare economică, dar și a evoluțiilor demografice. Conform Direcției Regionale de Statistică Alba, în 2003, din totalul populației județului, populația activă reprezenta 163506 persoane, dintre care, 137978 populație ocupată și 25528 șomeri. Populația inactivă era alcătuită din 219241 persoane, dintre care 65409 elevi/ studenți, 87350 pensionari, iar restul reprezentând alte persoane inactive. La nivel regional, alături de județul Brașov, în județul Alba reducerea structurii demografice ocupate a fost foarte accentuată, generând varii și multiple consecințe sociale cu efecte negative asupra mediilor rezidențiale locale.

Pregătire profesională

Alba este înzestrată cu o forță de muncă înalt calificată, în special în domeniul prelucrării metalelor, provenită de la fostele întreprinderi industriale de stat. Aceasta reprezintă capital cheie pentru atragerea investițiilor în județ. O radiografie a domeniilor de calificare ale forței de muncă disponibile în județ este următoarea: industria de mașini și echipamente, industria metalurgică, chimică, a lemnului, textilă, a pielăriei și încălțăminte, ceramică, extractivă și domeniile transportului și construcțiilor.

La nivelul județului Alba se constată în prezent lipsa unor audituri pertinente de evaluare a nevoilor de instruire (inițiere, calificare, recalificare, policalificare, specializare) a persoanelor adulte, apte de muncă, în special a celor care au activat/ activează în industria mineritului, de armament, metalurgică, chimică etc., lipsa unei culturi a învățării pe întreg parcursul vieții, necorelarea ofertei educaționale și de formare profesională cu nevoile de pe piața muncii și o cultură antreprenorială limitată.

Dinamica populației ocupate

În județul Alba, din punct de vedere al activităților economice, cele mai importante reduceri ale populației ocupate în perioada 1992-2003 au avut loc în industria extractivă (55.9%), tranzacții imobiliare (86.8%), transport, depozitare (44.7%), construcții 31.2%. La nivel regional și local creșteri ale ocupării forței de muncă s-au înregistrat în administrație publică, energie electrică, termică, gaze și apă, sănătate și asigurări sociale. Din punct de vedere al structurii de ocupare, în județul Alba se constată existența unui profil cu ocupare relativ ridicată în sectorul agricol (25 %) și redus în servicii comerciale (17 %). Din punct de vedere al evoluției pieței de muncă se constată amplificarea migrației externe, mai ales înspre țări precum Spania, Italia, Grecia sau Irlanda, care cuprinde în special populația tânără, indiferent de nivelul de pregătire. Problema exodului de inteligență constituie o amenințare pentru dezvoltarea viitoare a județului, având în vedere ca factorul disponibilitate este un element cheie în atragerea de investiții.

Șomaj

Creșterea șomajului în primii 10 ani ai tranziției a fost urmată de reducerea acestuia începând cu anul 2000, în județul Alba. Totuși, rata șomajului în județ s-a menținut ridicată (10% în 2004, 8,2% în 2005) în raport cu media regiunii Centru (7,8% în 2004) și cu media pe țară (6,3% în 2004, 5,9% în 2005). Structura după nivelul de instruire arată că 80.4% din șomerii înregistrați sunt absolvenți ai învățământului primar, gimnazial și profesional, 16.4% sunt persoane cu studii liceale și postliceale și 3.2% persoane cu studii superioare (2005). În primul trimestru al anului 2007, s-a observat o tendință de scădere a șomajului în județ, la un procent de 6,9%.

Câștiguri salariale

În luna aprilie 2006, câștigul salarial mediu brut înregistrat în județ a fost de 923 lei (RON), mai mic cu 1.4% fata de luna martie 2006. Câștigul salarial mediu net a fost de 697 lei (RON), cu 1.4% mai mic față de luna martie 2006. Față de câștigul salarial mediu realizat pe țară, în județul Alba, în luna aprilie 2006 s-a realizat un câștig salarial mediu brut mai mic cu 197 lei (RON), respectiv cu 17.6% și un câștig salarial mediu net mai mic cu 142 lei (RON), respectiv cu 16.9%.

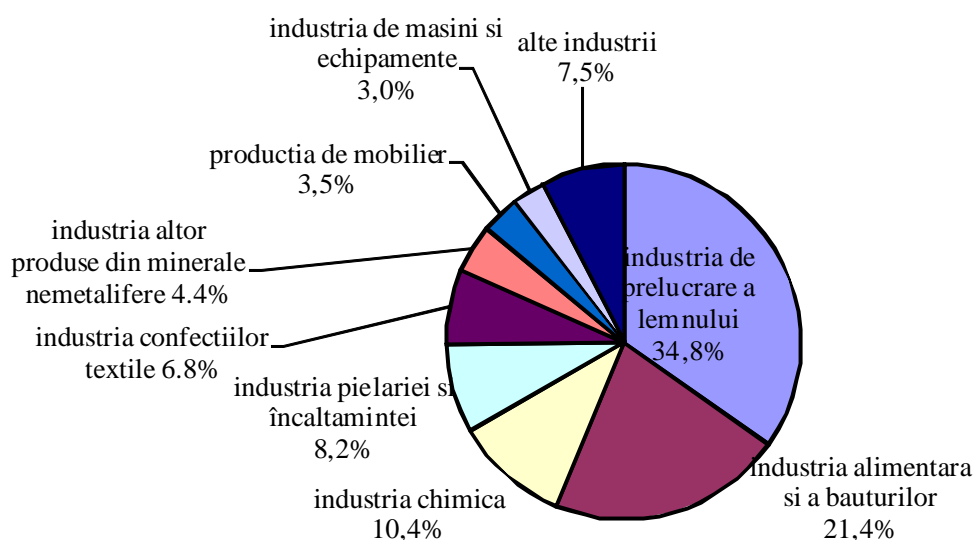

Analiza industriei prelucrătoare pe principalele ramuri de activitate evidențiază o structură cvasi-majoritară a industriei de prelucrare a lemnului (42.3 %), urmată de industria alimentară și a băuturilor (16.8 %), industria chimică (8.9 %) și industria pielăriei și a încălțăminteii (7.3 %). Aceste date subliniază caracterul pregnant dependent de exploatarea și valorificarea resurselor naturale aferent industriei județului Alba.

Analiza de indicatori ai producției fizice aferente principalelor produse industriale ale județului Alba, la final de 2005, ne permite să observăm *producțiile în expansiune*: producția de carne (producția medie de carne a crescut cu 4861 tone față de 7938 tone în 2003, iar cea a preparatelor din carne cu 14533 tone față de 1231 în 2003), producția de cherestea (a totalizat la finele anului 2005, 650210 mc față de 20377 mc în 2003), producția de prefabricate din beton armat (producție care a ajuns la sfârșitul anului 2005 la 22491 mc, față de 15226 mc în 2003). Această expansiune se datorează creșterii resurselor naturale ale județului, creșterii investițiilor private, străine și interne, și creșterii cererii de produse în domeniile menționate.

O *scădere însemnată a producției* industriale a județului Alba, la nivelul unui produs ce a deținut o pondere însemnată în totalul producției fizice locale, este înregistrată la soda calcinată unde în 2005, totalul producției înregistra 129538 tone, mai mică cu 65170 tone față de 2002, ca urmare a unui complex de factori interni și externi ai producătorului principal din Ocna Mureș. Scăderi semnificative s-au înregistrat și la nivelul producțiilor din industria textilă. Conform Direcției Regionale de Statistică, în primele 4 luni ale anului 2006, în industria extractivă producția a scăzut cu 6.7%, motivația rezidând în închiderea sau diminuarea capacității de producție, inclusiv a forței de muncă în majoritatea complexelor extractive din mediul urban și rural ale județului (zona industrial - extractivă a Munților Apuseni și Ocna Mureș).

Fig. 1 Structura producției industriale în anul 2005

Comerț

Exporturile județului Alba se axează în special pe produse ale industriei ușoare. Analizând datele Direcției Regionale de Statistică Alba, în perioada de referință: 1 ianuarie - 30 aprilie 2006, industria de prelucrarea a lemnului a realizat 36.1% din exporturile județului Alba, fiind urmată de industria pielăriei și încălțămintei (15.2%), industria confecțiilor textile, de blănuri și piele (13.2%), producția de mobilier (9.2%) și industria chimică (6.6%).

Analizând structura exporturilor pe principalele grupe de mărfuri se remarcă o pondere mai mare a următoarelor grupe: lemn și articole din lemn (35.6%), textile și articole din textile (13.5%), mașini, aparate și echipamente electrice (12.9%), încălțămintă, polarii, umbrele (12.0%), mărfuri și produse diverse, inclusiv mobilier (8.0%), produse ale industriei chimice (4.4%), articole din ipsos, ciment, ceramică (3.9%), piei crude, tăbăcite și produse din piele (3.0%).

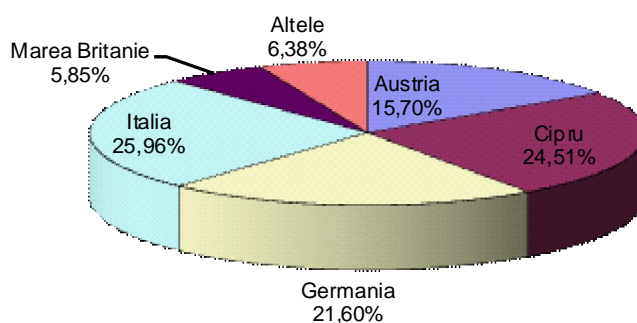
Referitor la structura *importurilor*, cele mai mari ponderi în total sunt deținute de grupele: textile și articole din textile (18.8%), mașini aparate și echipamente electrice (16.4%), animale vii și produse de origine animală (11.7%), lemn și articole din lemn (8.1%), metale comune și articole din metal (7.8%), piei crude, tăbăcite și produse din piele (6.0%), mijloace de transport (5.3%), pastă din lemn (5.2%), produse ale industriei chimice (5.1%), încălțămintă, polarii, umbrele (5.0%), materiale plastice și articole din materiale plastice și cauciuc (3.3%).

În 2005, exporturile județului Alba s-au cifrat la 391.793 mii EUR, înregistrând o creștere cu 15,5% față de anul 2004, iar importurile județului Alba s-au cifrat la 279.341 mii EUR, înregistrând o creștere cu 6,6% față de anul 2004. În perioada de referință 1 ian. – 30 apr. 2006 exporturile județului au depășit importurile cu 56899 mii euro (69.8%). Evoluția exporturilor și importurilor au generat solduri pozitive în creștere ale balanței comerciale a județului Alba (ex. de la 77,3 milioane EUR în 2004 la 112,5 milioane EUR în 2005).

Investiții străine

Zonele de Vest și cea de Centru ale țării, implicit județul Alba, au fost avantajate de poziția lor mai apropiată de piețele vestice și de dependența lor mai redusă de sectorul primar. Până acum, ele au beneficiat mai mult de investiții străine directe. În ultimii ani volumul investițiilor străine a înregistrat o tendință de creștere în județ. Volumul total al investițiilor străine în județul Alba s-a ridicat în anul 2005 la aproximativ 54,45 milioane EUR, reprezentând 42,1% din totalul investițiilor realizate în județ în anul respectiv. În anul 2006 investițiile integral străine au reprezentat 36,7% din totalul investițiilor realizate în județ.

Fig. 2 Structura capitalului social după țara investitorului

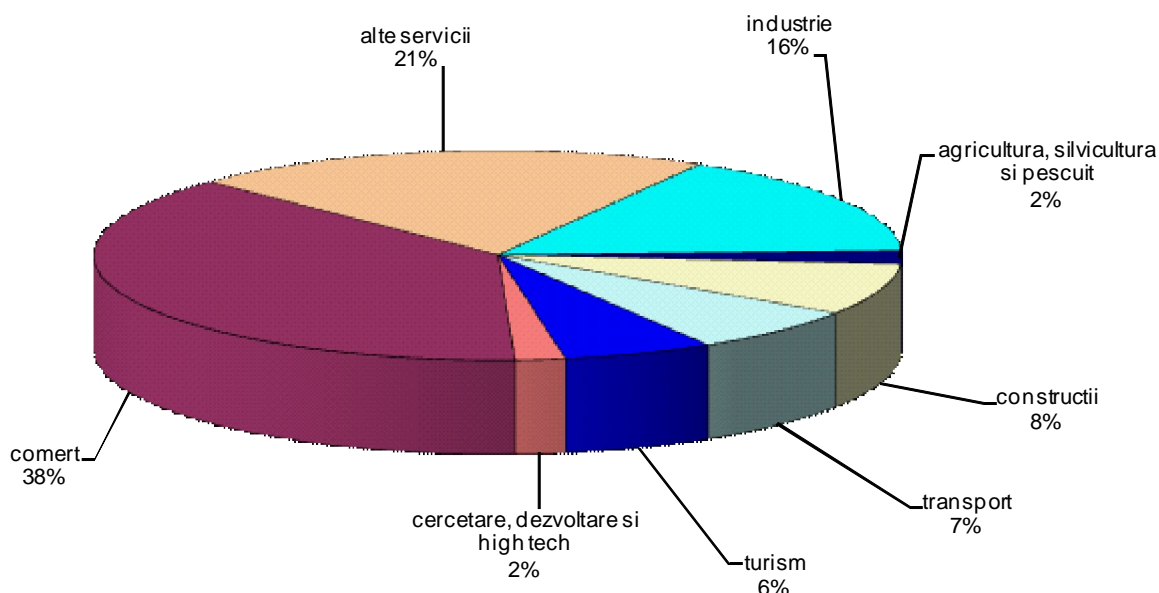
Investițiile străine semnificative de capital provin din Italia (25,96%), Cipru (24,51%), Germania (21,6%), Austria (15,7%) și Marea Britanie (5,85%).

Investiții străine semnificative au fost înregistrate în următoarele domenii: industria de prelucrare a lemnului: Grupul Kronospan (Austria), Holzindustrie Schweighofer (Austria), industria mobilei: Ciatti HT Sebeș (Italia), Savini Due (Italia), industria materialelor de construcții: Baumit (Austria), Leier (Austria), industria de mașini și echipamente: Star Transmission – Daimler Chrysler AG (Germania), Bosh Rexroth (Germania), SEWS (Sumitomo Electric Wiring Systems) (Japonia), industria alimentara: Bergenbier – Interbrew Distileries (Belgia), industria chimică: GHCL Upsom (India), comerț: Kaufland (Germania), Profi (Belgia), Spar (Olanda), construcții, design pentru spații comerciale: Dula (Germania).

Sectorul IMM

Potrivit datelor furnizate de Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Alba, numărul de firme active din județ era, la sfârșitul anului 2005, de 7650, din care 99% întreprinderi mici și mijlocii (IMM). Prin urmare, sectorul IMM-urilor reprezintă un segment important al economiei județului. Domeniile majore în care își desfășoară activitatea IMM-urile sunt comerțul și industria, alte domenii de activitate care au câștigat teren fiind construcțiile, transportul, turismul și activitatea de cercetare, cercetare-dezvoltare și high tech.

Fig. 3 Structura întreprinderilor active, pe domenii de activitate

În județul Alba, sprijinul pentru afaceri este oferit în prezent atât la nivel județean, cât și la nivel local. Mijloacele de sprijinire a afacerilor sunt în acest sens în marea lor majoritate instrumentele de oferire a infrastructurii (ex.: parcurile industriale și de afaceri, terenuri pentru investiții Greenfield, etc.). În județ există un parc industrial funcțional, la Cugir, în suprafață de 11,7 ha. Domeniile de activitate ale societăților care își desfășoară activitatea în carul parcului sunt: prelucrări mecanice, prelucrarea lemnului, comerț, construcții, consultanță tehnică, juridică, economică, prelucrarea fructelor de pădure. Alte două parcuri industriale la Blaj și Aiud vor deveni funcționale.

Turism

Conform bazei de date (21 septembrie 2007) a Secretariatului de Stat pentru Turism, Direcția Autorizare și Control, reprezentantul zonal pentru Alba, Hunedoara și Sibiu, din cadrul Ministerului pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii, Comerț, Turism și Profesii Liberale (MIMMCTPL), județul Alba deține 173 de structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare. Conform certificatelor de clasificare turistică eliberate, în județul Alba există 146 de pensiuni (11 nu funcționează), 8 hoteluri (unul închis), 4 vile, 2 moteluri, 8 cabane, 4 unități cu camere de închiriat și un hotel.

Comparativ cu anii precedenți, anul 2006 a însemnat pentru județul Alba "anul promovării turistice", fiind organizate 13 evenimente de talie națională în județ. Printre evenimentele organizate în Alba, care au contribuit la cunoașterea și valorificarea potențialului turistic al județului, se numără: Festivalul Internațional „Lucian Blaga” (mai), Alba Golf Challenge (mai), Festivalul Cetăților Dacice (iunie), Târgul de Fete de pe Muntele Găina (iulie), Târgul Național de Turism Rural de la Albac (septembrie), Festivalul de Teatru „Povești pentru Copii și Oameni Mari”(octombrie) sau Festivalul de Muzică Folk „Ziua de Măine” (octombrie).

1.10. Buget județean/local – Venituri

Veniturile totale ale CJ Alba pe 2004 au fost de 53.510.228 Ron iar în anul 2005 au fost de 81.538.589 Ron, înregistrând o creștere de aproximativ 52% față de anul precedent. Veniturile totale aferente anului 2006 au fost în sumă de 100.773.442 Ron, astfel înregistrându-se o creștere procentuală față de anul 2005 de aprox. 25%. Veniturile totale estimate a se realiza pentru anul 2007 sunt de 106.995.000 Ron, în creștere față de anul precedent cu aprox. 6,2%.

Veniturile provenind din impozite și taxe locale sunt în mare parte încasate de la persoane juridice. Aceasta înseamnă că, deși în județul Alba există o tendință de îmbătrânire a populației, veniturile proprii ale județului nu sunt în exclusivitate dependente de acest factor negativ. Pe de altă parte, economia din județul Alba este diversificată, iar principalii actori economici au o activitate în dezvoltare care este împărțită pe mai multe sectoare industriale și de activitate, fapt ce în mod implicit duce la independența veniturilor Consiliului Județean față de evoluția unui anumit sector sau ramuri industriale.

Tabelul 1: Indicatori ai Flexibilității Fiscale

Indicatori privind flexibilitatea fiscală	2004	2005	2006	2007
Venituri proprii pe cap de locuitor (RON)	27,39	34,66	50,05	56,21
Total venituri recurente/venituri totale	99,15%	99,84%	99,20%	99,60%
Cote și sume defalcate din impozite de stat/ venituri recurente	42,04%	69,76%	73,59%	67,17%
Transferuri pentru echilibrare/ venituri recurente	30,10%	7,14%	7,77%	10,19%
Impozite și taxe locale/ venituri recurente	0,88%	0,64%	1,90%	2,75%
Venituri non-recurente/venituri totale	0,85%	0,16%	0,80%	0,40%

Tabelul 2: Indicatorii performanței bugetare – venituri

Performanța bugetară – indicatori principali	2004	2005	2006
Venituri realizate/planificate	1.02	1.14	1,19
Venituri recurente realizate /planificate	1.14	1.18	1.36
Impozite și taxe locale realizate /planificate	0.85	0.61	0.97
Cota din impozitul pe venit și sume defalcate din TVA realizate /planificate	1.63	1.82	1.33

1.11. Buget județean/local – Cheltuielile

Tabelul 3 arată faptul că cele mai importante cheltuieli din buget în perioada 2004 - 2006 au fost cele pentru asistență socială și transporturi. Cheltuielile totale pentru aceste sectoare din totalul cheltuielilor bugetare în această perioadă au fluctuat de la 51% la 60%. CJ Alba ar putea să se aștepte la creșterea cheltuielilor pentru asistență socială și sănătate pe baza tendințelor demografice. Cheltuielile pentru servicii locale/utilități pot crește în funcție de măsura în care Consiliul Județean se conformează reglementărilor UE privind îmbunătățirile de mediu și cererea generală pentru extinderea și îmbunătățirea serviciilor.

Tabelul 3: Structura cheltuielilor bugetare în perioada 2004 - 2007

Cheltuieli Efective la Sfârșitul Anului	2004	2005	2006	2007
Autorități Executive	5.418.453	7.872.810	11.686.954	14.949.000
Învățământ	6.472.474	7.763.306	8.610.717	9.488.000
Sănătate	908.195	1.001.994	1.384.098	420.000
Cultură și Artă	6.344.794	7.473.430	11.045.108	10.025.000
Asistență Socială	19.334.858	28.459.400	34.016.246	37.328.000
Gospodărie Comunală și Locuințe	2.365.000	4.993.029	3.072.788	3.212.700
Agricultură, silvicultură	2.260.266	3.053.024	2.556.979	0
Transporturi și Comunicații	7.393.092	19.490.455	22.752.123	23.393.600
Alte Acțiuni Economice	0	985.807	0	6.265.400
Alte Acțiuni	1.171.271	131.627	27.390	640.000

Tabelul 4: Indicatori Cheltuieli/ cap locuitor

Indicatori cheie - cheltuieli	2004	2005	2006	2007
Cheltuieli totale pe cap de locuitor (RON)	131,2	205,8	241,0	271,2

Tabelul 4 indică o creștere semnificativă a cheltuielilor pe cap de locuitor de la 131.2 RON în 2004 la 271.2 RON în 2006. Aceasta s-a datorat în cea mai mare parte procesului de descentralizare în desfășurare.

1.12. Analiza SWOT

Puncte tari / Puncte slabe – Oportunități / Pericole sunt solicitate de Comisia Europeană în procesul de pregătire a noii generații de programe pe perioada 2007-2013. Analiza SWOT reprezintă primul pas în definirea strategiei de dezvoltare spațială a județului Alba și a priorităților pentru programe/proiecte și în continuare coordonarea cu un număr de indicatori care să faciliteze monitorizarea implementării acestor programe/proiecte.

Structura analizei a fost proiectată în scopul investigării teritoriului județului Alba prin strategiile importante ale Uniunii Europene:

- (1). Strategia Lisabona;
- (2). Strategia Goteborg;
- (3). Coeziunea teritorială: Cadrul ESPON. Analiza privind dezvoltarea spațială a luat în considerație rezultatele datelor cantitative și calitative privind următoarele domenii:

IHS Romania a considerat ca ipoteza de lucru, că județul Alba poate atinge o strategie de dezvoltare durabilă, echilibrată teritorial, prin managementul mediului antropic în contextul mediului natural, asigurând următoarele condiții:

1. Durabilitatea infrastructurii economice și a resurselor naturale;
2. Durabilitatea infrastructurii pentru o economie informațională/a cunoașterii
3. Durabilitatea infrastructurii în domeniul cercetării și inovării
4. Condițiile Strategiei Goteborg

Pentru cercetarea condiției 1, au fost investigați următorii parametri: patrimoniul economic, condițiile de creștere echilibrată a teritoriului, durabilitatea cadrului natural, durabilitatea cadrului social și a capitalului uman, precum și infrastructura de transport, energie și resurse naturale (apă, peisaj, etc).

Pentru cercetarea condiției 2, a fost investigată rețeaua de educație, infrastructura de informare și de cunoaștere, precum și capitalul uman.

Pentru cercetarea condiției 3, a fost investigată infrastructura de cercetare și a rețelelor de comunicare.

Pentru cercetarea condiției 4, au fost investigate următoarele domenii: sănătatea publică, excluderea socială, demografia și migrație precum și riscurile naturale și formele de energie alternativă existente la momentul analizei. Pachetul de informații care a fost introdus în matricea SWOT a fost clasificat, în prima etapă, în următoarelor clase:

1. Eficiența teritoriului
2. Calitatea teritoriului
3. Identitatea teritoriului

1. Eficiența teritoriului, s-a studiat pe baza următoarelor criterii:

- Existența unui sistem urban policentric eficient prin dezvoltarea rețelei de municipii și orașe
- Reducerea fenomenului de suburbanizare prin revitalizarea zonelor existente
- Accesibilitatea și durabilitatea sistemului de transport public incluzând poluarea
- Calitatea serviciilor de transport și a serviciilor de comunicare
- Eficiența resurselor energetice, teren și apă
- Reducerea riscurilor tehnologice și de mediu

2. Calitatea teritoriului s-a studiat pe baza următoarelor criterii:

- Conservarea și managementul resurselor naturale
- Accesul la servicii publice de interes general
- Calitatea vieții și a condițiilor de lucru
- Existența disparităților de venit

3. Identitatea teritoriului s-a studiat pe baza următoarelor criterii:

- Conservarea și managementul patrimoniului cultural și natural
- Existența de experiențe și cunoștințe specifice
- Posibilitatea dezvoltării unei vocații și a unei viziunii teritoriale

In etapa a doua a analizei, informațiile au fost introduse în matricea SWOT pe următoarele categorii:

- 1. Dezvoltare, competitivitate și inovare**
- 2. Structura teritorială**
- 3. Accesibilitate și mobilitate,**
- 4. Mediu natural, resurse și riscuri.**

1. Dezvoltare, competitivitate și inovare

Puncte tari

Rețele de orașe existente prin asocieri între unități administrativ teritoriale inclusiv Consiliul Județean

Protejarea mediului natural ca factor cheie în localizare de afaceri

Culturi productive specifice în agricultură

Universități și rețea de ONG-uri ca resurse în crearea unui climat propice cercetării și inovării

Puncte slabe

Motoare urbane ale dezvoltării în fază de formare
Slăbiciuni în sectorul economic primar și secundar cauzat de lipsa de marketing și resurse umane
Disparități teritoriale între teritorii aparținând județului
Impact negativ asupra mediului generat de activitățile miniere dezvoltate anterior
Emigrare temporară sau definitivă a forței de muncă

Oportunități

Dezvoltarea formelor de inovare în special prin parteneriate public-privat, cluster, etc
Diversificarea turismului prin dezvoltare agro - turismului și a turismului de nișă
Specializare către eco-agricultură
Dezvoltarea unor poli regionali (ex. Sibiu prin statutul de capitală culturală europeană)

Pericole

Competiția cu piața europeană (agricultură, industrie și turism)
Competiția dintre minerit și mediu
Impactul poluării din minerit în dezvoltarea agriculturii și eco - turismului

2. Structura teritorială

Puncte tari

Amplasare centrală în context teritorial național
Rețea densă de comune montane
Inițiative privind colaborare între localități
Orașe compacte cu tradiție culturală și economică

Puncte slabe

Disparități între zonele de est și de vest ale județului
Disparități între zonele rurale (zone turistice, zone izolate)
Lipsa de capacitate resurse umane la nivel de rețea de localități pentru accesarea de fonduri

Oportunități

Realizarea și implementarea de strategii de dezvoltare locală
Realizarea de parteneriate între unități administrativ teritoriale (rețea policentrică)
Dezvoltarea unor rețele județene (transport regional, IT&C)

Pericole

Creșterea disparităților urban-rural
Disparități în ierarhia urbană
Polarizarea urbană în favoarea zonei de centru și sud a județului
Introducerea unor comune/sate în circuitul economic cu valoare adăugată
Creșterea suburbanizării în defavoare mediului și a calității vieții

3. Accesibilitate și mobilitate

Puncte tari

Localizare în partea centrală a României
Existența unei rețele de CF și rutiere naționale

Puncte slabe

Accesibilitatea neuniformă la scara teritoriului
Legătura dintre zonele urbane majore cu cele rurale subdezvoltate
Poluarea din trafic în zone urbane
Impactul transportului de marfă în zonele de tranzit

Oportunități

Conectarea la coridoarele trans-europene TEN

Pericole

Costul creșterii traficului de marfă și de persoane (impact negativ asupra mediului)

4. Mediu natural, resurse și riscuri

Puncte tari

Natura bogată, variată și resurse culturale
Resurse abundente (ex. apă)
Teritorii cu statut de Parc Natural

Puncte slabe

Contradicții în folosirea durabilă a resurselor
Riscuri în anumite zone (inundații, poluare a terenului, apei subterane)
Lipsa de forme reciclabile a deșeurilor

Oportunități

Valorificarea patrimoniului natural și cultural
Dezvoltarea de forme de energie alternativă

Pericole

Poluarea apei și solului din activități economice (ex. mine)
Reducerea diversității și a caracterului rural în zone periurbane
Presiune sau folosire inefficientă a resurselor
Schimbări de mediu (inundații, incendii în păduri)

CAPITOLUL 2: VIZIUNE ȘI OBIECTIVE GENERALE

2.1. Viziunea de dezvoltare

„Natura și Tehnologie”

Prin celebrarea unui agregat de valori și de idei ale comunităților urbane și rurale, viziunea de dezvoltare a județului Alba facilitează schimbul și înțelegerea diverselor grupuri sociale, culturale și economice precum și atragerea de vizitatori și afaceri.

Viziunea de dezvoltare a județului Alba nu poate fi formulată în afara oportunităților pe care integrarea României în Uniunea Europeană le oferă prin creșterea interesului investițional către România, prin îmbunătățirea nivelului echipării teritoriului și a consolidării infrastructurii economice și sociale.

Conținutul viziunii de dezvoltare răspunde schimbărilor care au loc în prezent în dinamica spațială, economică și socială a județului și este consolidat prin coordonarea obiectivelor comunităților locale în strategiile regionale, naționale și europene în scopul:

1. asigurării **creșterii economice** teritoriale pe termen mediu și lung,
2. **combaterii disparităților** sociale și teritoriale și
3. conformării progresive cu **standardele de mediu** pe care România va trebui să le atingă în totalitate în 2017.

Viziunea de dezvoltare proiectează pentru anul 2020 teritoriul unor comunități creative ale căror idei și valori comune vor genera:

1. Un pol de concentrare economică, în regiunea Centru, dominat de activități productive nepoluante (zone de transfer și parcuri tehnologice) și turism de afaceri, cultural și agro - turism;
2. Un loc de viață confortabil, într-un mediu curat;
3. O destinație atractivă în peisajul multicultural european prin variate moduri de expresie: limbă, muzică, arhitectură, arheologie, istorie etc.

În mod specific, viziunea de dezvoltare va avea implicații diferențiate pentru mediul urban și cel rural, urmărind atât eliminarea disparităților teritoriale din punct de vedere al gradului de confort și echipării cu infrastructură cât și atingerea unei coeziuni sociale, și a unei competitivități economice.

Viziunea de dezvoltare spațială a zonelor urbane

Din punct de vedere al utilizării eficiente a utilităților și serviciilor publice, dezvoltarea economică și socială a județului va trebui coordonată în scopul emiterii de decizii comune privind locul unde viitoarele investițiile publice vor trebui realizate cu prioritate.

Utilitățile publice precum apa, canalizarea și gazul vor trebui extinse în scopul stimulării dezvoltării economice și asigurării de alternative economice viabile pentru viitoare amplasări de zone rezidențiale și/sau de afaceri.

Din punct de vedere al modului de utilizare a terenului în intravilanul orașelor și mai ales la granițele dintre acestea, cererea de terenuri va fi ghidată de planurile urbanistice generale și a planurilor amenajare a teritoriului zonal periurban.

Prin aceste instrumente se va coordona (1). Tipurile de investiții compatibile în scopul evitării externalităților teritoriale negative (2). Capacitatea utilităților publice existente sau propuse cu densitatea unităților funcționale (locuințe, birouri, parcuri logistice, etc) solicitate de piața imobiliară.

Centrele orașelor/municipiilor precum și a unor zone cu probleme structurale vor fi revitalizate prin planuri de acțiune locală în scopul revitalizării lor în puncte de atracție la nivel zonal și regional. Vor fi încurajate cu prioritate programe de renovare și de construcții noi, cu rol catalizator pentru dezvoltare, care vor completa caracterul istoric și cultural al fondului existent.

Noile dezvoltări rezidențiale, care vor fi realizate la marginea localităților, vor trebui să conțină o varietate de tipuri de locuințe, servicii publice și funcțiuni comerciale suficiente, care să asigure locuitorilor un acces rapid la aceste servicii urbane, fără să constituie elemente adiționale de congestie de trafic în zonele centrale ale localităților/puncte de acces în orașe și fără să conducă la distrugerii ale mediului/peisajului înconjurător.

Viziunea de dezvoltare spațială a zonelor rurale

Echiparea localităților rurale cu servicii și utilități publice vor conduce pe termen mediu la creșterea gradului de confort al locuitorilor și a calității locuirii și a factorilor de localizare pentru noi investiții.

Asigurarea accesibilității localităților și creșterea gradului de mobilitate a cetățenilor vor facilita dezvoltarea județului ca urmare a conectării la rețele TEN ale teritoriului european.

Peisajul și patrimoniul rural, tangibil și intangibil, trebuie protejat și pus în valoare, conform ghidului CEMAT/2003. Din punct de vedere al mediului și al protecției peisajului, terenurile agricole și pădurile, publice sau private, trebuie să constituie centuri galbene/verzi de protecție pentru zonele urbane.

Aceste centuri vor include domenii cu patrimoniu cultural și natural, oferind și posibilități de recreere pentru locuitorii zonelor rurale și urbane sau pentru vizitatori.

Activitățile agricole vor trebui încurajate pe terenurile cu potențial, respectiv cu bonitate ridicată. Zonele predominant agricole care au demonstrat productivitate trebuie întreținute și protejate.

Tipurile de plantații agricole vor trebui diversificate pentru a constitui un avantaj pe piețele urbane și pentru a întări industria alimentară. În zonele agricole vor fi limitate noi dezvoltări rezidențiale, dar vor fi încurajate acele construcții de locuințe și de producție pentru familii angajate în activitățile agricole.

2.2. Obiective generale

„Crearea de beneficii economice și sociale pentru comunitățile locale”

Poziționarea județului Alba în competiția regională solicită cunoaștere în organizarea teritoriului prin coordonarea oportunităților de investiții, cunoaștere în capacitatea interesului comunității pentru susținerea proiectelor de investiții, cunoaștere în formarea și motivarea forței de muncă locale pentru crearea de plus valoare pe piața de muncă a județului și cunoaștere în promovarea valorilor naturale și culturale locale pentru asigurarea unei dezvoltări durabile.

Obiectivele strategice de dezvoltare durabilă se împart în trei categorii:

A. Obiectiv strategic de dezvoltare spațială;

B. Obiective sectoriale referitoare la aspectele de management legate de infrastructura de transport, echipare edilitară, infrastructura de educație și sănătate, infrastructura economică, de mediu, precum și de management public;

C. Obiective specifice pentru comunități urbane și rurale.

A. Obiectivul strategic de dezvoltare spațială

Parteneriat în amenajarea teritoriului prin asigurarea accesului egal la infrastructură și cunoaștere, și management prudent privind patrimoniul natural și cultural

Consolidarea unui sistem teritorial policentric, atractiv și competitiv nu poate avea loc în afara colaborării și coordonării instrumentelor de planificare și a programelor de investiții de capital pe (1). Coridoare de dezvoltare și (2) Poli de dezvoltare în județ. Harta nr. prezintă configurația de cooperare teritorială după cum urmează:

A1. Coridor economic interjudețean

Coridorul economic Alba Iulia – Aiud - Blaj în cadrul formelor de asociere comunitară urban-rural înființate: Asociația Intercomunală de Dezvoltare Alba Iulia (AIDA), Subregiunea Sebeș, Microregiunea Blaj.

Scopul dezvoltării acestui coridor este determinat de necesitatea existenței în județ a unui consorțiu de dezvoltare economică de tip parcuri industriale și logistice, care să fructifice (1). Existența infrastructurii de transport rutier și feroviar, cu legături către județele Cluj, Mureș, Sibiu, Hunedoara (2). Existența de terenuri libere (3). Existența unei infrastructuri edilitare.

Atingerea unei coordonări teritoriale solicită acțiuni privind:

1-Reactualizarea Planurilor Urbanistice Generale ale unităților teritorial administrative aflate pe coridorul Sebeș-Alba Iulia – Aiud - Blaj și a Planurilor Urbanistice Zonale in zonele de contact între municipii – orașe - comune.

2-Intocmirea planurilor de management al patrimoniului aflat în proprietate publică (terenuri și clădiri) pentru fiecare din unitățile administrativ teritoriale aflate pe coridorul Sebeș-Alba Iulia – Aiud - Blaj.

3-Realizarea planurilor de zonare fiscală în coordonare cu Planurilor Urbanistice Generale ale unităților administrativ teritoriale aflate pe coridorul Sebeș-Alba Iulia – Aiud - Blaj.

4-Pregătirea planurilor de acțiune locală pentru axa prioritară 1 din Programul Operațional Regional pentru fiecare din unitățile administrativ teritoriale urbane aflate pe coridorul Sebeș-Alba Iulia – Aiud - Blaj.

5-Realizarea, publicarea și ținerea la zi a unui „Ghid pentru Investitori” pentru acest coridor, cu precizarea ofertei de teren, regulamentul urbanistic, prețul și procedurile privind avizarea/aprobarea investițiilor private.

A2. Pol de dezvoltare urbană

Zona de Cooperare Urbană Abrud - Câmpeni ca parte a Subregiunii Apuseni, (Arieșeni, Gârda, Scărișoara, Albac, Horea, Poiana Vadului, Vadu Moților, Vidra, Avram Iancu, Sohodol, Ciuruleasa, Bistra, Câmpeni, Abrud, Baia de Arieș, Lupșa).

Scopul acestei cooperări teritoriale este legat preponderent de creare a unui pol de dezvoltare în Munții Apuseni prin (1). Revitalizare economică a zonelor urbane cu economii neperformante și poluante și (3). Îmbunătățirea indicatorilor de definire a localităților după rang, prin planificarea eficientă a infrastructurii utilităților și serviciilor sociale și a măsurilor de protecție a mediului.

Atingerea unei coordonări teritoriale solicită acțiuni privind:

6-Realizarea planului de amenajare a teritoriului intercomunal și interorășenesc (PATICO) pentru teritoriul format din unitățile administrativ teritoriale Abrud - Câmpeni și comunele aflate la limita lor administrativ teritorială.

7-Formularea de proiecte comune eligibile pentru investiții propuse în PATICO, pentru instrumentele financiare ale Uniunii Europene.

8-Constituirea unui grup de management al ciclurilor de proiect la nivel PATICO în scopul accesării fondurilor structurale.

9-Pregătirea planurilor de acțiune locală în orașele Abrud și Câmpeni pentru axa prioritară 1 din Programul Operațional Regional.

A3. Pol de dezvoltare rurală

Comuna Arieșeni ca parte a Subregiunii Apuseni, (Arieșeni, Gârda, Scărișoara, Albac, Horea, Poiana Vadului, Vadu Moților, Vidra, Avram Iancu, Sohodol, Ciuruleasa, Bistra, Câmpeni, Abrud, Baia de Arieș, Lupșa).

Scopul promovării acestui pol în domeniul turistic este justificat prin dezvoltarea orizontală a lanțului de servicii generate/solicitate de turism în favoarea comunelor învecinate.

A4. Zonă de dezvoltare turism de nișă

Zona Munților Sebeș (proiectul Poarta Raiului)

Scopul dezvoltării zonei este justificată de promovare unui produs turistic care să constituie pentru județul Alba un factor competitiv în piața turismului montan european.

B. Obiective sectoriale

Strategia de dezvoltare se susține pe o rețea integrată urban-rural de obiective sectoriale care răspund aspectelor de management identificate anterior și care vor fi continuate prin (1). Programul județean de politici – programe - proiecte și (2). Programul Operațional Regional și Programele Operaționale Sectoriale 2007-2013.

B1. Domeniul Rețeaua de transport

- **Obiectiv 1:** Creșterea accesibilității teritoriului județean către coridoarele de transport europene și naționale, coroborată cu creșterea mobilității între unitățile administrativ teritoriale componente.

B2. Domeniul Echiparea teritoriului

- **Obiectiv 2:** Reducerea disparităților teritoriale prin îmbunătățirea infrastructurii utilităților și a serviciilor publice de bază

B3. Domeniul Competitivitate economică

- **Obiectiv 3:** Susținerea creșterii economice

B4. Domeniul Patrimoniul natural

- **Obiectiv 4:** Asigurarea condițiilor de preservare, de reabilitare și de extindere a patrimoniului natural existent.

B5. Domeniul Patrimoniul cultural

- **Obiectiv 5:** Identificarea formelor de valorificare, protejare și promovare a specificității patrimoniului cultural județean, tangibil și intangibil, în peisajul cultural european.

C. Obiective specifice

Teritoriul județului Alba are, pentru dezvoltarea sa, obiective strategice specifice zonelor rurale și zonelor urbane formulate după cum urmează:

C1. Obiective de dezvoltare a unităților administrative urbane (municipii, orașe)

Obiectivele strategice acoperă aspecte legate de creșterea competitivității economiei urbane în sensul atragerii de noi investiții private, cât și aspectele privind furnizarea de servicii/utilități publice de calitate la prețuri accesibile:

Obiectiv Urban 1:

- Valorificarea oportunităților de dezvoltare a cercetării, infrastructurii urbane și tehnologiei.

Obiectiv Urban 2:

- Asigurarea accesului tuturor cetățenilor la serviciile orașului.

Obiectiv Urban 3:

- Păstrarea echilibrului dintre activitățile economice și patrimoniul cultural și natural.

C2. Obiective de dezvoltare a unităților administrative rurale (comune):

Din punctul de vedere spațial județul Alba are trei obiective strategice de dezvoltare a comunităților rurale, obiective ce susțin creșterea competitivității economice, a competenței comunităților și a calității vieții:

Obiectiv Rural 1:

- Promovarea creșterii economice prin asigurarea condițiilor de accesibilitate și mobilitate

Obiectiv Rural 2:

- Consolidarea capacității de conducere a comunităților locale

Obiectiv Rural 3:

- Completarea accesului la serviciile de sănătate

Obiectiv Rural 4:

- Dezvoltarea serviciilor de educație

Obiectiv Rural 5:

- Ridicarea nivelului de echipare cu utilități de bază a zonelor rurale

Obiectiv Rural 6:

- Păstrarea echilibrului dintre activitățile economice și mediul natural.

CAPITOLUL 3: POLITICI – PROGRAME – PROIECTE

Pentru fiecare obiectiv sectorial menționat în cadrul capitolului 2, sunt prezentate în continuare pachetele de politici, programe și proiecte prin care se vor atinge aceste obiective.

Politicile de dezvoltare a județului Alba se bazează pe oportunitățile pe care factorii interni (patrimoniul existent, natural și construit) și externi (finanțarea prin fonduri structurale) le creează pentru valorificarea potențialului local existent.

3.1. Infrastructura tehnică

3.1.1. Infrastructura de transport

Obiectiv 1 Creșterea accesibilității teritoriului județean către coridoarele de transport europene și naționale, coroborată cu creșterea mobilității între unitățile administrativ teritoriale componente.

Politica 1.1. Reabilitarea/modernizarea infrastructurii județene și locale de transport;

Program 1.1.1. Conectarea la coridoarele de transport european și național

Scopul programului este justificat de necesitatea conectare a județul Alba cu (1). Municipiile care au o infrastructură existentă de acces aerian (Sibiu, Cluj Napoca, Târgu Mureș), (2). Autostrăzi europene (Coridorul IV), (3). Autostrăzi și drumuri naționale care cresc gradul de accesibilitate în județ (Autostrada Transilvania)

Proiecte

IT1-Drumul național DN1/E81 - DN7/E68 Cluj Napoca-Sibiu, cu lucrările de artă conexe
IT2-Drumul național 14B Teiuș-Târgul Mureș, cu lucrările de artă conexe
IT3-Coridorul European TEN-IV, Arad-Brașov
IT4-Drumul național DN74–DN75 Alba Iulia - Câmpeni cu ramificație către Oradea și Câmpia Turzii, inclusiv lucrările de artă conexe
IT5-Drumul Expres Turda-Sebeș
IT6-Drumul județean 107A Alba Iulia-Simeria către drumul național DN66/E79 (către Dolj, podul de la Calafat), cu lucrările de artă conexe
IT7-Drumul Județean 106E din drumul național DN67C către județul Sibiu
IT8-107A, Alba Iulia-Simeria, jud. Hunedoara
IT9-Aeroport de agrement la Vințu de Jos

Program 1.1.2. Creșterea mobilității între unitățile teritorial administrative ale județului, precum și a accesibilității în zone cu potențial turistic.

Scopul programului este justificat de (1). Necesitatea implementării planului de coeziune teritorială în județul Alba prin echitatea accesului populației la infrastructuri economice (inclusiv turismul) și sociale și prin (2). Necesitatea creșterii rolului polarizator al unor unități administrativ teritoriale în scopul stabilizării populației active în domeniul activităților productive și servicii în sectorul primar, secundar și terțiar.

Proiecte

IT9–Rețeaua de drumuri județene 106K, Blaj-Sebeș
IT10-Rețeaua de drumuri județene 107, Alba Iulia - Cetatea de Baltă, 107I Abrud-Aiud, și între comunele din partea de est a județului, cu prioritate 107D-107G-107V, Ocna Mureș-Gheja/Luduș-Jidvei
IT11-Drumul județean 107M cu acces în Valea Aiudului

IT12-Drumul județean 704, Șibot – Cugir - Luncile Prigoanei - Valea Mare

IT13-Drumul județean 709K, legătura dintre DJ704- Petroșani

IT14-Drumul județean 762, legătura dintre DN 75-Mihoești-Dealul Crișului - Baia de Criș (jud. Hunedoara)

Program 1.1.3. Creșterea siguranței traficului pe drumurile județene.

Necesitatea desfășurării unui trafic în siguranță pe drumurile aflate în administrarea consiliului județean este justificată de creșterea viitoare a mobilității generate ca urmare a (1). Localizării de noi firme și (2). Creșterii numărului de deplasări generate prin turismul de afaceri, cultural și de recreere.

Proiecte

IT13–Monitorizarea traficului rutier județean pe rețeaua DJ 107

IT14-Monitorizarea traficului rutier județean la punctele de contact cu drumurile locale, drumurile de centură.

Program 1.1.4. Dezvoltarea sistemului de transport

Scopul programului este acela de a coordona modurile de transport rutiere și feroviare în scopul creșterii mobilității traficului de persoane.

Proiecte

IT15-Realizarea unui plan de transport intermodal județean

3.1.2. Echiparea teritoriului

Obiectiv 2 Reducerea disparităților teritoriale prin îmbunătățirea infrastructurii utilităților și a serviciilor publice de bază.

Politica 2.1. Revitalizarea și promovarea orașelor/municipiilor identificate în coridoarele/polii de dezvoltare a județului Alba

Programe 2.1.1. Realizarea planurilor integrate de dezvoltare a zonelor de acțiune urbană

Scopul acestui program este acela de a coordona elementele dezvoltării urbane, integrând clase de probleme de infrastructură, economice, sociale între care există relații de interdependență și care afectează și vecinătățile zonei de intervenție propriuzise.

Proiecte

ET1-Identificarea și realizarea planurilor integrate de dezvoltare pentru municipii și orașe.

Politica 2.2 Creșterea calității vieții în zonele urbane și rurale în care se constată o infrastructură edilitară locală deficitară.

Program 2.2.1. Extinderea și modernizarea sistemelor de alimentare cu apă potabilă canalizare

Scopul programului este justificat prin nevoia de a susține creșterea accesului comunităților locale la infrastructura de apă potabilă, la îmbunătățirea calității apei potabile și a facilităților de canalizare și epurare a apelor uzate.

Proiecte

ET2-Construcția/modernizarea surselor de apă în vederea potabilizării

ET3-Construcția/reabilitarea stațiilor de tratare a apei potabile

ET4-Extinderea/reabilitarea rețelelor de distribuție a apei potabile și a sistemelor de canalizare din zonele urbane

ET5-Construcția/reabilitarea stațiilor de epurare din zonele urbane

ET6-Reabilitarea facilităților de epurare a nămolurilor

ET7-Contorizare, echipament de laborator, echipamente de detectare a pierderilor

Politica 2.3. Creșterea calității vieții în zonele urbane și rurale în care se constată o infrastructură de servicii publice locale deficitară.

Program 2.3.1. Îmbunătățirea infrastructurii de sănătate prin lucrări de construcție, reabilitare și echipare

Scopul acestui program îl constituie îmbunătățirea calității infrastructurii serviciilor de asistență medicală și repartizarea echilibrată a acestora pe teritoriul județului.

Proiecte

IS1-Îmbunătățirea sistemului de urgență la nivel județean

IS2-Reabilitarea ambulatoriilor și a centrelor de permanență

IS3-Realizarea în parteneriat cu spitalul județean Alba a unui sistem de diagnostic și tratament "tele-medicina"

Program 2.3.2. Îmbunătățirea infrastructurii sociale prin lucrări de construcție, reabilitare și echipare

Scopul programului îl constituie necesitatea (1). Îmbunătățirii calității infrastructurii sociale și a nivelului de dotare cu echipamente, și (2). Distribuția teritorială echilibrată a acestor servicii.

Proiecte

ISo - Asistarea persoanelor vârstnice, singure

ISo - Asigurarea de consultanță ocupațională pentru vârstnici activi

ISo - Crearea facilităților de acces pentru persoane cu dizabilități cu prioritate în clădirile publice

ISo - Reabilitarea/modernizarea/extinderea clădirilor care compun centre sociale

Program 2.3.3. Îmbunătățirea infrastructurii educaționale preuniversitare prin lucrări de construcție, reabilitare și echipare.

Scopul programului îl constituie necesitatea creșterii ofertei publice de educație în siguranță, pentru copii din localități dezavantajate și al celor provenind din medii sociale vulnerabile.

Proiecte

IE1-Modernizarea spațiilor sanitare din școli

IE2-Reabilitarea sistemului de încălzire din școli

IE3-Realizarea și echiparea de ateliere/laboratoare/clase de muzică etc.

IE4-Realizarea unui campus educațional cu pregătire în tehnici tradiționale de construcție/reabilitare

IE5-Realizarea/reabilitarea de terenuri de sport

Program 2.3.4. Îmbunătățirea infrastructurii operaționale pentru situații de urgență prin dotări cu echipamente

Scopul acestui program se referă la nevoia de organizare de intervenții integrate în caz de dezastre sau accidente

cât și pentru îmbunătățirea dotării bazelor județene existente, în funcție de specificul diferitelor zone.

Proiecte

SU1-Achiziționarea vehicule/utilaje pentru deszăpeziri, prăbușiri copaci/stânci.
SU2-Achiziționare vehicule/utilaje împotriva incendiilor clădiri/păduri

Program 2.3.5. Dezvoltarea sistemelor integrate de management al deșeurilor menajere și industriale

Programul este justificat prin necesitatea respectării angajamentelor cuprinse în Tratatul de Aderare în scopul îmbunătățirii managementului deșeurilor și a reducerii poluării terenurilor și a pânzei freatică.

Proiecte

MD 1–Realizarea bilanțului de mediu pentru depozitele existente
MD 2–Închiderea depozitelor de deșeuri industriale /menajere
MD 3 – Închiderea crematoriilor din spitale
MD 4 – Colectarea uleiului uzat/deșeuri electrotehnice
MD 5 – Realizarea depozitului ecologic final și a stațiilor de transfer.

3.2. Zonificarea teritoriului și structura activităților

Obiectiv 3: Susținerea creșterii economice

Politica 3.1. Sprijinirea mediului de afaceri

Program 3.3.1. Start în afaceri competitive pentru IMM-uri

Programul este justificat de dezvoltarea durabilă a bazei economice a județului prin folosirea capacități de muncă locală și/sau atrasă din regiune.

Proiecte

CE1-Reabilitare clădiri pentru incubatoare de afaceri în municipiile județului
CE2-Parc de afaceri în zona Asociației Intercomunale de Dezvoltare Alba Iulia (AIDA)

Program 3.3.2. Lanțul de Parcuri de Activități Economice cu caracter regional, pe terenuri libere sau terenuri poluate

Necesitatea acestui program rezidă din existența de terenuri fără și terenuri poluate aflate în afara circuitului economic și care, prin valorificare, pot genera locuri de muncă, reabilitarea condițiilor de mediu și venituri la bugetele locale.

Proiecte

CE3-Parcuri IT&C în zona AIDA, Blaj, Cugir
CE4-Parcuri activități economice *eco_park Zlatna*

Program 3.3.3. Acces la informații pentru sectorul privat

Scopul programului este justificat de necesitatea poziționării județului Alba într-o piață regională competitivă prin organizarea, planificare și distribuția informațiilor privind oportunitățile de afaceri.

Proiecte

CE5-Realizarea ghidului de investiții în județul Alba
CE6-Diseminarea informațiilor privind condițiile de producere, comercializare și standarde de calitate în UE
CE7-Organizarea unui birou de informare județean pentru start de afaceri localizat în municipiul Alba Iulia

Program 3.3.4. Repoziționarea forței de muncă⁶

Programul este justificat de nevoia susținerii repoziționării și dezvoltării capacității forței de muncă locale, în special a tinerilor, în scopul ocupării unui loc de muncă și a dezvoltării unei cariere în economia locală.

Proiecte

CE8-Formare vocațională în conceperea planurilor de afaceri

CE9-Formare vocațională în servicii de turism/alimentație

CE10-Formare vocațională în reparații/întreținere patrimoniu tangibil cu valoare istorică/culturală

CE11-Formare vocațională în activități de servicii IT

CE12-Formare vocațională în managementul reciclării deșeurilor industriale/electrotehnice

3.3. Mediul și patrimoniul natural

Obiectiv 4: Asigurarea condițiilor de combatere a poluării însoțite de activități de preservare, de reabilitare și de extindere a patrimoniului natural

Politica 4.1. Elaborarea și implementarea planurilor de management pentru ariile protejate și asigurarea cadrului de management adecvat pentru instituțiile responsabile de protecția naturii și a peisajului

Program 4.1.1. Promovarea biodiversității și protecția naturii

Implementarea acestui program este justificată de necesitatea (1). Protejării speciilor/habitatelor de interes comunitar și național (2). Asigurării unui management corespunzător al ariilor naturale protejate și necesar împiedicării pierderii biodiversității și a resurselor naturale (3). Dezvoltarea infrastructurii în siturile protejate pentru activități de întreținere, de operare și monitorizare și (4). Creșterea gradului de conștientizare în ceea ce privește protecția mediului și comportamentul prietenos pentru mediu.

Proiecte

PN1-Identificarea, cartografierea și bornarea arealului *Natura 2000*

PN2-Introducerea acestor zone în Planurile de Amenajarea a Teritoriului Județean

PN3-Realizarea de observatoare și panouri de informare în siturile *Natura 2000*

PN4-Pregătirea planurilor de management pentru ariile naturale protejate identificate în proiectul PN1

PN5-Pregătirea planurilor de supraveghere a siturilor protejate incluzând serviciile de pază și de prevenire a riscurilor la inundații și incendii

PR6-Delimitarea pajiștilor cu *Înaltă Valoare Naturală* pentru susținerea PNDR, Măsura 214, sub-măsura 2: Gospodărirea extensivă a pajiștilor

PR7- Creșterea pădurilor de protecție în conformitate cu PNDR, Măsura 221

PN8-Construirea și dotarea centrului de informare *Natura 2000*, inclusiv achiziționarea de echipamente de laborator și de monitorizare a stării habitatelor naturale

PN9-Realizarea de tuneluri în zonele în care infrastructura de transport împiedică migrația faunei

PN10-Instruire și întărirea capacității instituționale a organismelor de management ale siturilor *Natura 2000* și ale ariilor protejate

PN11-Pregătirea de material de informativ și de publicitate pentru ariile protejate și siturile *Natura 2000*

⁶ Proiectele din acest program se constituie ca bază pentru dezvoltarea programelor anterioare menționate în cadrul Obiectivului 3.
Copyright © 2009 I.H.S. ROMÂNIA S.R.L. - PROIECT Alba S.A. Pagina nr. 61

Politica 4.2. Dezvoltarea/modernizarea infrastructurii necesare valorificării durabile a resurselor naturale cu potențial turistic

Program 4.2.1. Dezvoltarea și modernizarea unei infrastructuri de turism în condițiile protejării patrimoniului natural

Scopul acestui program este acela de a (1). Contribui la dezvoltarea turismului în contextul conservării și protejării patrimoniului natural și (2). Valorifica și promova resurse turistice naturale ale județului

Proiecte

REN1–Amenajarea traseelor către obiectivele turistice din Parcul Natural Apuseni, inclusiv semnalizarea și marcarea acestora

REN2–Drum bicicliști, de interes turistic, pe drumurile județene 107I Abrud-Aiud, 107M Aiud-Rimetea, și 704 Cugir - Luncile Prigoanei

REN3- Modernizare căi ferate cu ecartament îngust pentru transport feroviar între Câmpia Turzii și Câmpeni

REN4-Realizarea unui traseu nautic/canoe prin modernizarea și construcția de debarcadere pe traseul Mureșului între Târgu Ocna-Alba Iulia - Șibot

REN5-Amenajarea în scop turistic a obiectivelor turistice naturale din Parcul Natural Apuseni prin realizarea și modernizarea instalațiilor de iluminat, ventilat și de creare de puncte de colectare a gunoiului menajer

REN6-Modernizarea și dotarea (inclusiv drumuri și utilități) a salinelor terapeutice Ocnele Sărate - Ocna Mureș

REN7-Dezvoltarea domeniului schiabil Arieșeni combinând pârtii de schi cu pârtii destinate practicării și altor sporturi de iarnă

REN8–Amenajare, dotare platforme de campare, colectare gunoi menajer

REN9-Amenajări pentru practicarea pescuitului sportiv

REN10–Amenajare puncte de observare, filmare, refugii montane

REN11-Construire de piscine și ștranduri în legătura cu terenuri de mini-golf, tenis, și echitație

Politica 4.3. Reabilitarea siturilor industriale

Program 4.3.1. Curățarea și valorificarea siturilor contaminate din activități industriale

Programul are ca scop (1). Stoparea poluării pânzei freatice sau a aerului, datorită antrenării particulelor de praf în atmosferă, și (2). Valorificarea economico-financiară a acestor situri prin reconversie funcțională.

Proiecte

RS1-Indepărtarea deșeurilor industriale de pe terenurile industriale în care activitățile economice au încetat

RS2-Demolarea structurilor existente și care au încetat să mai fie operaționale

RS3-Reabilitarea infrastructurii de utilități publice

RS4–Stoparea poluării prin ecologizarea iazurilor de decantare

Politica 4.4. Realizarea unei infrastructuri pentru prevenirea efectelor inundațiilor și reducerea consecințelor distructive ale acestora

Program 4.4.1. Protecția la risc/prevenirea riscurilor

Scopul acestui program este legat de crearea unui cadru de prevenire a riscurilor naturale, de protecție împotriva inundațiilor și de atenuare a riscurilor și a efectelor inundațiilor asupra oamenilor, activităților economice, și proprietăților publice și private.

Proiecte

PR1-Construcția și reabilitarea zonelor de retenție, poldere, garduri verzi, benzi de irigație, curbe de deviere

PR2-Regularizarea cursurilor din bazinul hidrografic Mureș și Arieș

PR3-Elaborarea unor hărți de pericol și risc al inundațiilor, planuri și măsuri, inclusiv informare publică și instruire

Politica 4.5. Reducerea poluării prin reabilitarea sistemelor de încălzire pentru atingerea țintelor de eficiență energetică

Program 4.5.1. Introducerea celor mai bune tehnici pentru utilizare sistemelor de încălzire și combustibili

Scopul programului este direcționat către folosirea eficientă a energiei și reducerea emisiilor de SO₂, Noxe și pulberi

Proiecte

SI1-Îmbunătățirea echipamentelor din centralele termice urbane și a sistemelor de contorizare

SI2-Reabilitarea depozitelor de zgură și cenușă neconforme

SI3-Reabilitarea rețelelor de distribuție a apei calde și a căldurii

SI4-Achiziția/Dotarea cu echipamente de producere de energie regenerabilă în scop public

3.4. Patrimoniul cultural

Obiectiv 5: Acordarea unei atenții speciale în găsirea formelor de valorificare, protejare și promovare a specificității patrimoniului cultural județean, tangibil și intangibil, în peisajul cultural european

Politica 5.1: Restaurarea și valorificarea patrimoniului istoric și cultural, precum și crearea și modernizarea infrastructurilor conexe

Program 5.1.1. Valorificarea patrimoniului tangibil cu valoare culturală

Programul are ca scop crearea de plus valoare economică prin turism și educație, în urma activităților de protecție, conservare și reabilitare a patrimoniului tangibil din județul Alba.

Proiecte

RP1-Amenajarea căilor de acces către obiective culturale și de cult incluzând zone de parcare

RP2-Amenajarea și marcarea itinerare culturale

RP3-Amenajarea zonelor de protecție prin delimitarea și împrejmuirea ansamblului/obiectivului de patrimoniu

RP5-Asigurarea sistemului de iluminat interior și exterior, a iluminatului decorativ, de siguranță la foc și avertizare efracție

RP6-Restaurarea și consolidarea clădirilor de patrimoniu inclusiv a elementelor decorative și arhitecturale interioare

RP7-Modernizarea utilităților aferente obiectivului de patrimoniu (energie electrică, alimentare cu apă, canalizare)

RP8-Amenajări peisagistice pentru evidențierea obiectivului turistic de patrimoniu reabilitat

RP9-Dotări pentru expunerea și protecția patrimoniului cultural mobil și imobil

ANEXA 1: PROGRAMUL DE MĂSURI